

Serwis Informacyjny Solidarności

nr 6 - zamknięty 21.10.1988

I. KRONIKA

13.X. WARSZAWA. Komunikat:

13 października 1988 roku odbyło się spotkanie przedstawicieli: Duszpasterstwa Ludzi Pracy "Wola", Federacji WSN-wyzwolenie, Konfederacji Polski Niepodległej, Liberalno-Demokratycznej Partii "Niepodległość", Polskiej Partii Socjalistycznej, Ruchu Młodej Polski, Solidarności Walczącej, Środowiska "Przeglądu Politycznego", oraz innych osób z różnych niezależnych środowisk społecznych i politycznych oraz Zespołu Środowisk Armii Krajowej. W spotkaniu uczestniczyła delegacja KKW "Solidarność". W związku ze zbliżającymi się obradami okrągłego stołu zebrani przedstawili swoje stanowisko wyrażając pełne poparcie dla odbudowy legalnej działalności Niezależnego Związku Zawodowego "Solidarność" i przywrócenia pełnego pluralizmu związkowego.

13.X. GORZÓW WIELKOPOLSKI. W centrum miasta Gorzowska Pomarańczowa Alternatywa zorganizowała happening z okazji Dnia Wojska. Był czołg z tektury, wznoszono hasła; Zamienić kwiaty na armaty i armaty na kwiaty. Udział brali głównie uczniowie I i II LO.

14.X. TORUŃ. Rozpoczęła działalność Wszechnica Związkowa. Działać będzie w domu katechetycznym przy ul. Podgórznej. Spotkania w piątki co dwa tygodnie o godz. 17. Koordynatorem jest Krystyna Sienkiewicz. Wszechnica jest kontynuacją Chrześcijańskiego Uniwersytetu Robotniczego. Zajęcia prowadzą pracownicy toruńskich uczelni.

16.X. KRAKÓW. Uroczystość złożenia w kopcu Józefa Piłsudskiego ziemi z pół bitewnych całego świata, na których walczyli Polacy. Udział wzięli legionисти, żołnierze AK, harcerze dawnego ZHP, przedstawiciele "Solidarności". U stóp kopca widniał transparent: "Solidarni w drodze do niepodległości". Przemawiali: dr Józef Bukowski - przewodniczący Komitetu Opieki nad kopcem J.P., prof. Jerzy Wyrozumski - prezes Towarzystwa Miłośników Historii i zabytków Krakowa, płk. Żakowski - najstarszy z żyjących w Polsce oficerów AK oraz Jacek Smagowicz - przedstawiciel RKS "Małopolska".

16.X. JASTRZĘBIE. O godz. 11 odbyła się msza za Ojczyznę w kościele "na Górcie" zorganizowana przez służbę zdrowia z Jastrzębia. Uczestniczyło ok. 4 tys. osób. Celebrował ksiądz Czarnecki. Dużo transparentów, głównie KPN. Delegacja górników w mundurach.

16.X. GDAŃSK. Po mszy w kościele św. Brygidy o godz. 12,00 odbyła się manifestacja z udziałem ok. 2 tys. osób. Demonstrantów zaatakowało ZOMO. Doszło do walk. Milicja zatrzymywała uczestników i osoby postronne /brak dokładnej liczby zatrzymanych/.

16.X. GÓRSK k/Torunia. Uroczystość dla upamiętnienia czwartej rocznicy zamordowania ks. Jerzego Popiełuszki. Zorganizowało ją Duszpasterstwo Ludzi Pracy przy kościele Braci Męczenników w Bydgoszczy i Ruch "Ziemia Chełmińska". W kościele parafialnym w Górsku odbyła się msza św., następnie pochód przeszedł do miejsca porwania. Obecne były delegacje z Komitetów Założeńskich zakładów pracy Torunia i Bydgoszczy, z Huty "Warszawa" i z kościoła św. Stanisława Kostki. SB ograniczyła się do filmowania uroczystości.

16.X. WARSZAWA. Rada Parafialna Środowiska Byłych Internowanych i Więźniów Politycznych wydała oświadczenie:

Dokładnie 10 lat temu namiestnikiem Chrystusa na Ziemi wybrany został Polak, Biskup Krakowa Kardynał Karol Wojtyła. Pamiętamy wszyscy ten dzień, dzień wyjątkowy tak w tysiącletniej historii Polski, jak i w dwutysiącletniej Historii Kościoła. Pamiętamy też dobrze I Pielgrzymkę Ojca Świętego w 1970 roku do uśpionej Polski i Jego zaskakujące i prorocze słowa: "Niech śląpi Duch Twój i odnowi oblicze Ziemi. Tej Ziemi." Słowa, po których nasze społeczeństwo zaczęło się budzić aby wkrótce w sierpniu 80 rzeczywiście zmienić oblicze polskiej Ziemi poprzez utworzenie "Solidarności". W 1983 roku Jan Paweł II przybył, pomimo obaw wielu ludzi, ze swą II Pielgrzymką do Polski stenu wojennego. Wspominał w homiliach delegalizację NSZZ "Solidarność" oraz modlił się za zabitych przez władzę górników i za więźniów politycznych, działaczy i członków "Solidarności". Mówił: "Mój krzyk Ojczyzny będzie całej krzykiem" i "Wytrwajcie jeszcze. Pokój Tobie Polsko, Ojczyzno moja". Bo właśnie prawdziwy pokój, a nie bezsensowna wojna władzy z narodem były wtedy najbardziej potrzebne Polakom. III Pielgrzymka papieża miała miejsce w czerwcu 1987 roku. Jeszcze brzmia, jakby to było wczoraj, jego słowa o dziedzictwie Sierpnia '80 oraz niezniszczalnym dorobku "Solidarności". I nazwa Związku "Solidarność" wypowiediana wielokrotnie przy różnych okazjach. Nazwa, która tak drażniła władzę, ale o której, niestety, wiele osób zdawało się już wtedy zapominać. I nagle w Gdańsku Zaspie usłyszeliśmy: "Mówię o was i mówię za was". Słowa te były wypowiedziane z wielką troską, że oto on sam musi mówić za nas, którzy uczynili tego nie bardzo możemy, ale też i jakby z wyrzutem, że mówić własnym głosem nie bardzo już chcemy i nie potrafimy. Więc dodał jeszcze Jan Paweł III "Nie może być program walki ponad program "Solidarności" i "Nie bójcie się". Ziarno nadziei i zachęty po raz kolejny rzucone przez Papieża szczęśliwie wydało plony. Wkrótce społeczeństwo przemówiło, posłom wielkiego przygnębienia i złączenia spowodowanego katastrofą społeczno-gospodarczo-polityczną. Przemówiło strajkami w kwietniu, w maju i w sierpniu bieżącego roku, upominając się wreszcie o sprawę najważniejszą, o której podjęcie prawie prosił nas Ojciec Święty - o "Solidarność". A prosił przecież nie tylko nas, prosił też stałe Boga, co ośobiście powiedział w 1983 roku w Watykanie naszemu duszpasterzowi Ks. Janowi Sikorskiemu "Proszę ia powiedzieć, że ja się codziennie modlę za "Solidarność". Dziś dziękując Bogu za wielki dar obecnego pontyfikatu i życząc Ojcu Świętemu wszelkich łask bożych stojay znów w obliczu trudnej, przłomowej być może sytuacji. Po wielu strasznych latach, latach przemocy i bezprawia zasiadają znów do rozmów przedstawiciele władzy i społecznstwa. Przypomnijmy więc im, ale też i sobie, że choć "Solidarność" nie rozwiąże wszystkich Polskich problemów, bo nie do niej to należy, to jednak bez "Solidarności", nie będzie w tym kraju rozwiązyany, żaden problem. Bowiem tylko "Solidarność" może obronić społeczeństwo przed samowolą władzy i tylko "Solidarność" stanowi realną siłę nacisku, aby ta władza zaczęła działać w kierunku naprawy, a nie zguby Polski.

Podczas Mszy Św. w Warszawie na zakończenie III Pielgrzymki Papieskiej na jednym z transparentów widniał napis: "IV Pielgrzymka - już do wolnej Polski". Dla nas to nie tylko hasło, przyjmujemy te słowa jako zobowiązanie, jako cel działania, zaś w tym roku młodą "Solidarność" strajkujących stoczni, hut, kopalń i zakładów dopisała na transparentach ciąg dalszy - "Nie ma wolności bez SOLIDARNOSCI". To też nie tylko hasło, ale i program działania, na czas rozmów z władzą, jak również i na czasy, które nadejdą. Program, który musi być przez nas zrealizowany.

Podpisała Rada Parafialna
Środkiska Byłych Internowanych
i Więźniów Politycznych,
Kościół Św. Józefa, ul. Deotywy.

17.X Opole o godz 16-ej na dachu nad delikatasami siedem osób z WIP-u rozpostarło transparenty: "Warunkiem Wolności - wycofanie wojsk radzieckich z Polski", "Warunkiem Pokoju - rozwiązanie układów wojskowych", "Służba w wojsku była przed wojną zaszczytem, w czasie wojny obowiązkiem, po wojnie hańbą", "Zolnierz jest po to żeby zabić". Rozrzucono ponad 1000 ulotek informujących o celach WIP-u. Po kilkunastu minutach weszło kilku funkcjonariuszy MO, którzy zażądali opuszczenia miejsca. Po 10-ciu minutach demonstranci zeszli i zostali zatrzymani. Podczas zatrzymania pobito jednego z uczestników akcji - Joachima Pawliczka. Pozostali uczestnicy akcji to: Tomasz Wojciechowski, Grażyna i Krzysztof Szajowie, Adam Cieśliński, Marcin Kaczynski, Jacek Filuch.

17.X w Bydgoszczy odbyła się demonstracja WIP-u przeciwko zatrąwianiu środowiska naturalnego. O godz. 15-ej w centrum miasta czterech członków WIP-u Piotr Różycki, Rafał Budzbon, Dariusz Porębski, Katarzyna Geraan rozwinęło transparent z napisem "Rząd nowy - rząd stary" (miasto jest zanieszczone oparami nitrobenzenu z Zakładów Chemicznych "Zachem"). Demonstranci, przy protestach przechodniów zostali zatrzymani przez milicję i po krótkim czasie zwolnieni.

18.X. WARSZAWA. Janusz Onyszkiewicz wydał oświadczenie:

"1. W związku z przesuwaniem się terminu spotkania "okrągłego stołu" należy stwierdzić, że przedstawiciele "Solidarności", a także inne osoby zaproszone przez Lecha Wałęsę są od 17.X. gotowe do podjęcia tych rozmów, choćby natychmiast, bez żadnych warunków wstępnych.

2. Prak postępow w sprawach techniczno-proceduralnych jest wyłącznie wynikiem tego, że strona rządowa nie przedstawia konkretnych propozycji dotyczących daty i miejsca rozpoczęcia rozmów, organizowania obsługi prasowej itp.

3. Niepokój budzi kampania w środkach masowego przekazu wymierzona w działaczy "Solidarności" i osoby z nią związane, a także tworzenie atmosfery całkowitej negacji możliwości relegalizowania związku. Zasadniczym elementem ciągnącym na atmosferze poprzedzającej rozmowy jest utrzymywanie represji. Zasłanianie się samorządnością przedsiębiorstw nie może być uznane za wystarczającą wymówkę, zważywszy na wyraźne zobowiązanie władz nie represjonowania osób biorących udział w sierpniowych robotniczych protestach.

4. Ostatnie demonstracje młodzieży są naturalną konsekwencją atmosfery beznadziejności, której nie rozprasza odraczenie ważnych dla kraju rozmów "okrągłego stołu".

5. Przedłużanie terminu rozpoczęcia tych rozmów może postawić pod znakiem zapytania polityczną wolę władz rozpoczęcia dialogu ze społeczeństwem."

19.X. WARSZAWA. Msza w kościele św. Stanisława Kostki w 4. rocznicę śmierci ks. Popiełuszki. Kilkusetosobowa grupa z transparentami, skandując "Solidarności" i "KPN", przybyła na mszę rozpoczynającą się o godz. 19,00. Także po mszy doszło do krótkiej manifestacji, przybyły oddziały ZOMO, lecz nie interweniowały, poprzestając na wezwaniach do rozejścia się. W nabożeństwie uczestniczyło ok. 5 tys. osób.

19.X. Warszawa. Godz. 19,45 - emisja 10-minutowej audycji Radia "Solidarność", przekazywanej jednocześnie z 5 nadajników.

19.X Wrocław w godz. 7-7.45 11 osób pikietowało Studium Wojskowe Uniwersytetu Wrocławskiego. Trzymano transparenty: "Lepsze pióro niż karabin", "Żadamy 3-ech miesięcy szkolenia wojskowego". Wśród pikietujących byli także "Ludzie-kanapki" z napisami: "Reforma w wojsku! - Tak", "Bojkot MON", "Student precz od wojska". Przenawiali Grzegorz Braun - student IV roku, Jacek Protasiewicz z NZS oraz Leszek Budrewicz z RKW. Kolportowano pismo "Region" oraz pierwszy numer gazetki NZS Uniwersytetu Wrocławskiego i Politechniki Wrocławskiej "Żołnierz Wolności". Zebrano przeszło 200 podpisów pod rezolucją uchwalającą bojkot Studium Wojskowego. Bojkot się udał - zajęcia się nie odbyły. Zbierano także podpisy (ok.300) wśród pracowników Uniwersytetu pod pismem popierającym akcję studencką. Podobna akcja odbyła się tego dnia ok. godz. 14-ej.

18.X. STRZELCE KRAJEŃSKIE. W Spółdzielni Transportu Wiejskiego od godz. 7 do 15 trwał strajk. Podczas rozmów z kierownikiem Jaskiewiczem wysunięto postulaty płacowe. Domagano się także poprawy warunków pracy - w spółdzielni brakuje części zamiennych do samochodów, co uniemożliwia efektywną pracę, a tym samym obniża zarobki. W razie niespełnienia żądań strajk ma być powtórzony.

X

KRAKÓW. Trwa bojkot szkolenia wojskowego przez studentów wszystkich wydziałów. Zajęcia bojkotuje ok. 90% studentów; budynek studium jest codziennie pikietowany. 17.X. do akcji przyłączył się jeden wydział AGH. Bojkot zapowiedziały: Politechnika /19.X./, Akademia Sztuk Pięknych /21.X./ i WSP /24.X./. 18.X., o godz. 17,00 "na miasteczku" odbył się wiec z udziałem kilkuset osób. Zapowiedziano następny na czwartek 20.X. o godz. 14,00 przed Collegium Novum. Wezmą w nim udział studenci wszystkich krakowskich uczelni. Przewiduje się powołanie wspólnego międzyuczelnianego komitetu, który miałby koordynować akcję bojkotu. Szef Studium Wojskowego UJ skierował

6 wniosków do Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej o ukaranie studentów za "zdemolowanie budynku studium" /11.X./. Rektor UJ proponuje podjęcie rozmów, jednak jako warunek wstępny wysuwa przerwanie bojkotu.

Przypominyamy postulaty: 1/ całkowita likwidacja studium wojskowego, 2/ powołanie w miejsce studium dla studentów z kategoriami A 1, A 2 i A 3 nieobowiązkowego kursu teoretycznego, możliwego do zaliczenia w czasie studiów lub po ich ukończeniu jako równoważnika studium wojskowego.

x

Wiadomości z Centrum Informacji Akademickiej

- 15.X. Na przejściu granicznym w Swinoujściu został zatrzymany Andrzej Anusz, działacz Niezależnego Zrzeszenia Studentów, któremu zabrano powie-lacz, matryce, farbę drukarską oraz książki polskie, wydane na emigracji. Poddano go również rewizji osobistej. Przesłuchiwały go władze celne oraz WOP.
 - 18.X. Kraków. Akcję bojkotu Studium Wojskowego podjął na UJ Wydział Chemii - 100% /ok. 200 osób/. Inicjator bojkotu - Marek Kurzyniec, członek Akcji Studenckiej WiP, został skreślony z listy studentów pod pretekstem niezłożenia indeksu do 15.X.
 - 19.X. Wrocław, Uniwersytet Wrocławski. Do bojkotu zajęć w Studium Wojskowym przystąpili studenci Wydziału Nauk Filologicznych i Wydziału Nauk Przyrodniczych. W efekcie zajęcia nie odbyły się. Wydawany jest biuletyn dotyczący Studium Wojskowego: "Żołnierz Wolności".
- Szczecin. Uniwersytet Szczeciński. 9 członków NZS Uniw.Szczecińskiego zostało wezwanych na rozmowy ostrzegawcze dotyczące działalności NZS-u na tej uczelni.
- 20.X. Wrocław, Uniwersytet Wrocławski. Do bojkotu Studium Wojskowego włączyli się studenci Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych. Co najmniej 450 studentów IV roku podpisało deklaracje o przystąpieniu do bojkotu. Do władz rektorskich dotarły informacje o tym, że prawdopodobne jest losowe wyciągnięcie ze studiów i powoływanie do wojska studentów biorących udział w bojkocie. NZS Uniw.Wrocławskiego oświadczył, że jeśli takie kroki zostaną podjęte, ogłoszony zostanie na uczelni strajk.
 - 20.X. Lublin. Zapowiadziany na 21.X. wiec solidarnościowy z mniejszością węgierską w Rumunii został przełożony na najbliższy poniedziałek. Organizatorzy wiecu, 30-osobowa grupa członków NZS, zwrócili się do prezydenta m. Lublina z prośbą o zalegalizowanie wiecu i zapewnienie jego uczestnikom bezpieczeństwa. Władze miasta w odpowiedzi zagroziły, że uniemożliwią odbycie wiecu środkami policyjnymi. Organizatorom grożono represjami. Decyzję taką prezydent uzasadniał obawą, że wiec nie służyłoby dobrem stosunkom między krajami demokracji ludowej.
 - Warszawa, Politechnika Warszawska. Grupa kilkunastu członków NZS wkroczyła na Studium Wojskowe. Przebrani byli w mundury wojskowe oraz uzbrojeni w plastikową broń i kaski. Nieśli ze sobą transparenty domagając się: "Komandora na rektora" oraz zezwolenia na ochotniczy wyjazd studentów do Afganistanu.
 - 17.X. Katowice. Powstały Tymczasowe Komisje Wydziałowe NZS na wydziałach: Nauk Społecznych, Prawa, Mat.-Fiz.-Chem, Filologii Polskiej i Kulturoznawstwa. Powstały punkty informacyjne, w których przyjmowane są zapisy do NZS. Ustalono wysokość składek semestralnych. Komitet Organizacyjny NZS Uniwersytetu Śląskiego wystosował list otwarty w sprawie zarzestania represji wobec 115 górników wyrzuconych z pracy po sierpniowych strajkach.

x

Komitet Helsiński

- Komunikat Komitetu Helsińskiego z 10.X.:

"Informujemy, że niżej wymienione osoby są regionalnymi współpracownikami Komitetu Helsińskiego w Polsce:

Maria Bienkiewicz - w Radomiu, Teresa Brodzka - w Katowicach, Józefa Biel-

nik - w Olsztynie, Krystyna Strubel - w Białymstoku, Władysław Daniszewski - w Szczecinie, Wiesław Dobkowski - w Bełchatowie, Andrzej Kern - Łódź, Zbigniew Maciejewski - Łódź, Edward Müller - Słupsk, Wiesław Uptas - w Kołobrzegu, Jerzy Wierchowicz - Gorzód Wlkp., Krzysztof Wojtyłko - Wrocław, Stanisław Zirczoffer - Poznań, Anna Truskolaska - Lublin."

- Pismo Komitetu Helsińskiego w Polsce z dnia 20.X. skierowane do Dyrektora Generalnego Międzynarodowego Biura Pracy - Francisca Blancharda /w Genewie/:

"W sierpniu b.r. robotnicy polscy po raz kolejny podjęli walkę o swoje prawa związkowe i społeczne. Strajki objęły wiele zakładów przemysłowych w różnych częściach Polski; w Szczecinie, Gdańsku, Stalowej Woli, na Śląsku i w innych ośrodkach.

Kierownictwo strajkujących zakładów nie podjęło rokowań w celu pokojowego rozwiązania sporów. Postulat przywrócenia pluralizmu związkowego został potraktowany jako żądanie polityczne, a strajki bezpodstawnie uznano za nielegalne. Wobec strajkujących wielokrotnie stosowano terror psychiczny i przemoc fizyczną. Kilkaśet osób zwolniono z pracy oraz powołano do wojska. Wszczęto śledztwa przeciwko osobom uważanym za przywódców strajków.

Po upływie 2 miesięcy od zakończenia strajków, mimo zapewnień władz o cofnięciu represji, bez pracy pozostaje 112 górników z kopalń śląskich oraz pojedyncze osoby w Stalowej Woli i Zagłębiu Miedziowym. Większości z nich władze proponują podjęcie pracy, ale na znacznie gorszych warunkach i bez zachowania wielu poważnych przywilejów pracowniczych i uprawnień. Są przypadki eksmisji z mieszkań. Trwają również powołania do wojska do Służby Zasadniczej, a w pojedynczych przypadkach na ćwiczenia. Na Śląsku karty powołania otrzymało dotychczas co najmniej 38 osób. Kontynuowane są śledztwa przeciwko osobom, którym stawia się zarzuty organizowania i kierowania strajkami. Podstawę stanowi art. 54 Ustawy o Związkach Zawodowych. Śledztwami objęto 52 osoby na Śląsku. Z wiadomości napływających z kopalń śląskich wynika, że władze przygotowują się do zwolnienia z pracy kolejnej grupy uczestników strajków.

W ten sposób władze szukają odwetu, pozbawiają strajkujących prawa do pracy zagwarantowanego Konstytucją PRL i Konferencją nr 122 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą polityki zatrudnienia.

Zwracamy się do MOP z apelem o interwencję u władz polskich, aby zaprzestaly represji wobec uczestników strajków. Kontynuowanie represji w przededniu obrad "okrągłego stołu" może zniszczyć szansę porozumienia polskiego świata pracy z władzami oraz grozi wybuchem nowego konfliktu."

Dziwiedzenie KIK-ów

Wobec rozpoczynających się rozmów "okrągłego stołu" upoważnieni przedstawiciele Klubów Inteligencji katolickiej w Polsce wyrażają przekonanie, że rozmowy te powinny doprowadzić do decyzji w sprawie zasadniczych zmian w kształcie życia publicznego. Rozmowy "okrągłego stołu" nie mogą zastąpić zwykłych, demokratycznych instytucji życia publicznego, lecz muszą zapoczątkować proces ich tworzenia. Władza ma spełniać wolę społeczeństwa nawet w istniejących, chociaż zmieniających się warunkowaniach geopolitycznych. Miał respektowanie jego podmiotowości jest przyczyną kryzysu moralnego, politycznego i gospodarczego. Kryzys ten zagraża podstawom bytu społecznego w sferze materialnej i duchowej. Stojąc na stanowisku prymatu osoby przed rzeczą uważamy, że u podstaw naprawy Rzeczypospolitej powinny się znaleźć trwałe wartości duchowe, stąd sfera kultury i oświaty nie może być pominięta. W tradycji i statutowych zadaniach Klubów Inteligencji Katolickiej nie mieści się uczestniczenie w sprawowaniu władzy politycznej. Wyrażając troskę o dobro wspólne w sprawie tematów rozmów i ich wyników zajmujemy następujące stanowisko:

1. Domagamy się przywrócenia prawnych realii pluralizmu związków zawodowych, w tym przede wszystkim legalizacji NSZZ "S" (zarówno Związku Pracowników jak i rolników). Spełnienie tego postulatu jest zasadniczym warunkiem rzeczywistej reformy życia politycznego i gospodarczego. Jak najszybcze zniesienie ograniczeń pluralizmu związkowego da podstawę dla wiary w intencje władzy przeprowadzenia rzeczywistej reformy gospodarczej i demokracji życia politycznego.

2. Jesteśmy zwolennikami pluralizmu ekonomicznego w sensie równoprawnego traktowania wszystkich sektorów gospodarki. Należy konsekwentnie, na drodze trwałej regulacji prawnej oddzielić władzę ekonomiczną od politycznej. Oznacza to odstąpienie przez Partię od bezpośredniego udziału w zarządzaniu i kierowaniu przedsiębiorstwami, a w szczególności zniesienie nomenklatury. Jest to niezbędny warunek powodzenia reformy gospodarczej. Skuteczność reformy i poparcie społeczne dla wysiłku władz gospodarczych, a także odwołanie się ekologicznej wymagają niezależnej kontroli społecznej. W naszym kraju są poważne kapitały i są ludzie, którzy mogą je wykorzystywać dla uzdrowienia gospodarki. Trzeba usunąć bariery, które to uniemożliwiają. Zmiana polityki gospodarczej nie może pogłębiać trudnej sytuacji materialnej ludzi, którzy własnym wysiłkiem nie są w stanie zapewnić sobie godziwego bytu.
3. System demokracji parlamentarnej uważamy za właściwy dla suwerennego narodu w niepodległym państwie. Konieczna jest kontrola władzy poprzez organizacje i grupy społeczne. Należy więc prawnie zagwarantować jawność informacji niezbędnej dla tego celu. Konieczne jest rzeczywiste rozdzielanie władzy wykonawczej, ustawodawczej i sądowniczej.
4. Zgodnie z podstawowymi prawami obywatela i międzynarodowymi paktami praw człowieka muszą być ustalone ramy prawne tworzenia i działania samorządów i organizacji politycznych, stowarzyszeń ekonomicznych i społecznych oraz kulturalnych. W tym zakresie zdecydowanie popieramy stanowisko strony kościelnej w rokowaniach dotyczących nowej wersji praw o stowarzyszeniach.
5. Widzimy konieczność doprowadzenia do uspołecznienia środków przekazu. Oznacza to niekoncesjonowany dostęp demokratycznych grup społecznych, a także kościołów i wspólnot wyznaniowych do telewizji i radia oraz ich prawo do nieregulowanej działalności opiniotwórczej poprzez własną prasę i wydawnictwa. Postulujemy ustalenia zasad prawnych niezależnego radia i telewizji.
6. Kultura i oświata są dobrami społecznymi i jako takie nie mogą być zawłaszczane przez jeden ośrodek dyspozycyjno - ideologiczny. Prowadzi to do ich instrumentalizacji, a co za tym idzie do zubożenia i deprecjacji. W oświacie jest to źródłem permanentnego kryzysu i nieskuteczności reform. Działalność państwa w dziedzinie kultury i oświaty jak i we wszystkich innych dziedzinach winna być oddzielona od ateizmu. Szkoła nie może ateizować, a programy szkolne nie mogą być inspirowane przez ideologię ateistyczną. Szkoła winna wspomagać wychowanie rodzinne, a nie przeciwstawiać się mu. Widzimy potrzebę stworzenia podstaw prawnych istnienia szkolnictwa prywatnego.
7. Szczególną naszą troskę budzi młodzież. Brak perspektywy życiowych i zawodowych powoduje, że jej część swoich planów życiowych nie wiąże z przyszłością kraju. Oczekujemy zaprzestania wszystkich urzędowych form indoktrynacji politycznej. Oczekujemy zaprzestania stosowania propagandy pseudo wartości moralnych jako instrumentu socjotechnicznego. Wszelkie reformy życia publicznego w Polsce w pierwszym rzędzie i najpełniej muszą dotyczyć młodzieży. Młodzieży winno być przyznane prawo do swobodnej, demokratycznej działalności społecznej. Do zrzeszania się i organizowania, które byłoby szkołą udziału w życiu publicznym. Popieramy dążenia do rejestracji Niezależnego Zrzeszenia Studentów.
8. Przedmiotem naszej troski jest ochrona życia i zdrowia człowieka. Domagamy się bezwzględnego uchylecia ustawy dopuszczającej zabijanie dzieci nienarodzonych tj. ustawy z 27 kwietnia 1957 roku.
9. Przedmiotem naszej troski są sprawy wsi polskiej. Gospodarka chłopska powinna oraz może zaspokoić potrzeby żywnościowe kraju, a nawet wytworzyć nadwyżki. Rolnictwo jest podstawowym działem gospodarki. Warunkiem rozwoju wsi jest jej samorządność oraz pełna i niezłoczna demokratyzacja sposobów sprawowania władzy na szczeblu gminy. Konieczne jest jednakowe traktowanie wszystkich form gospodarki rolnej.

Od środków przekazu oczekujemy rzetelnych wiadomości o przebiegu rozmów "okrągłego stołu". Donagamy się równoprawnej informacji przez upoważnionych przedstawicieli stron jakimi są grupy związane z dotychczasowym ośrodkiem władzy oraz środowiska niezależne współdziałające z NSZZ "S" i jej przewodniczącym Lechem Wołesą.

Przekazujemy nasze stanowisko wszystkim uczestnikom obrad "okrągłego stołu" i wyrażamy poparcie oraz zaufanie dla kolegów z naszego ruchu, którzy biorą w nim udział.

Uchwałą Jednymyślnie podjęto 15 października 1988 roku na spotkaniu we Wrocławiu z okazji 10-lecia pontyfikatu Jana Pawła II oraz 30-lecia Klubu Inteligencji Katolickiej.

X

13.X. Łódź. Komunikat Łódzkiego Zespołu Oświaty Niezależnej:

W dniu 13.X.br przebywał w Łodzi Sekretarz Centralny Związków Zawodowych Nauczycieli Szkół Publicznych SGEN CFTD z Francji, Jean Michel Boullier. J.M. Boullier spotkał się z przedstawicielami Łódzkiego Zespołu Oświaty Niezależnej i Tymczasowego Komitetu Pracowników Oświaty NSZZ "S" Ziemi Łódzkiej. Omówiono formy działania obu struktur oraz zasady współpracy z SGEN CFTD. J.M. Boullier spotkał się również ze studentami Łódzkich Szkół Wyższych i przeprowadził rozmowy z kierownictwem NIS UL.

20.X w Łodzi odbyła się rozprawa przed Sądem Pracy o przywrócenie do pracy Janusza Fatygi - członka K.O. z ZBR "Polesie". Został przywrócony do pracy z dniem 21.X.

II. RUCH WEWNĄTRZZWIĄZKOWY

4.X. - 19.X. Dolny Śląsk. Komitety Organizacyjne NSZZ "Solidarność":

- 4.X. w Bolesławcu w Zakładach Chemicznych "Wizów" powstał 7-osobowy Komitet Organizacyjny NSZZ "S".
- 5.X. w Bolesławcu w Przedsiębiorstwie Elementów Budowlanych - Fabryka Dornów powstał 6-osobowy Komitet Organizacyjny.
- 6.X. we Wrocławiu w Muzeum Narodowym powstał 8-osobowy Komitet Organizacyjny. Tego samego dnia deklaracje członkowskie podpisało 56 osób.
- 6.X. Głuchocin w Zakładach Galanterii Metalowej "Galmet" zawiązano Komitet Organizacyjny "Solidarność". Przewodniczący - Jan Jabłoński. Deklaracje członkowskie podpisało ponad 70 osób.
- 7.X. w Fabryce Armatur powstał 8-osobowy Komitet Organizacyjny. Podobnie jak w "Galmezie", Komitet wysunął postulaty wewnątrzzakładowe.
- 11.X. Komitet Organizacyjny NSZZ "S", liczący 7 osób, powstał w Zakładach Samochodowych Jelcz. Przewodniczącym K.O. jest Stanisław Pawlicki. Tego samego dnia deklaracje wstąpienia do Związku podpisało 300 osób.
- 11.X. w Legnicy powstała 10-osobowa Komisja Zdrowia NSZZ "S". Jej członkami są lekarze, technicy, położna, chirurg - ordynator oddziału chirurgicznego z takich ośrodków zdrowia jak: szpital Wojewódzki, Wojewódzka Przychodnia Stomatologiczna, Zespół Onkologii Zdrowotnej i szpital Chirurgiczny.
- 11.X. we Wrocławiu powstał 10-osobowy Komitet Organizacyjny NSZZ "S" w Zakładach "Agromet-Pilmed". Zbierane są deklaracje wstąpienia do NSZZ "S". Na niektórych wydziałach deklaracje podpisało 85% załogi. K.O. wysunął własne postulaty. Przewodniczącym K.O. jest Kazimierz Obrzut.

11.X we Wrocławiu powstał Związek Zawodowy Literatów Polskich "Solidarność" liczący 12 osób. W skład Związku wchodzi poeci, krytycy, pisarze. ZZLP "S" wydał komunikat, w którym m.in. informuje, że powraca do utraconej w 1949 roku nazwy. Rzecznikami ZZLP "S" są: Marianna Bocian i Andrzej Falkiewicz.

Wrocławiu do 15.X w Fabryce Automatów Tokarskich zebrano ok. 400 podpisów pod deklaracją wstąpienia do NSZZ "S". W zakładzie tym pracuje 1400 osób, z czego 500 stanowią robotnicy produkcyjni, wśród których zbierano deklaracje. Pracownicy zobowiązali statutową Komisję Zakładową "S" do wznowienia jawnej działalności oraz wyrazili poparcie dla Lecha Wałęsy i Władysława Frasyniuka, jako reprezentantów w rozmowach "okrągłego stołu".

13.X w Wałbrzychu utworzona została Grupa Inicjatywna NSZZ "S" w Rejonie Dróg Publicznych z siedzibą w Jedlinie Zdroju. Jej skład wchodzi 4 osoby. Reprezentantem S.I. jest Edward Bielawski - rajster Obwodu Mostowego.

17.X. w Opolu w Przedsiębiorstwie Geologicznym i Przemysłu Materiałów Budowlanych powstał 12-osobowy Komitet Organizacyjny NSZZ "S".

19.X. w Jarach została utworzona jawna Tymczasowa Komisja NSZZ "S" w Zakładach Przekazników. Liczy ona 5 osób.

Grupy dążące do reaktywowania "S" powstały także w zakładach: "Lunel", "Wełna", "Dekora".

Komunikat

14.X.88 w skład RKW NSZZ "S" Regionu Dolny Śląsk weszło 9 nowych członków. Są nimi przedstawiciele Komitetów Organizacyjnych następujących zakładów:

Jerzy Lipiński - Dolmel
Janina Mitros - Pařawag
Bogdan Karaua - Chemitex
Waldemar Zoloteński - Polar
Anastazja Koniczna - Stocznia Rzezczna
Henryk Kisio - MPK
Stanisław Swiderski - ZNTK
Waldemar Bohnis - Przedsiębiorstwo Budownictwa Uprzemysłowionego
Jan Rafalski - Jelczankie Zakłady Samochodowe

Komunikat RKW Dolny Śląsk

16.X.88 odbyło się wspólne posiedzenie RKW NSZZ "S" i Zarządu Wojewódzkiego NSZZ "S" Rolników Indywidualnych Dolnego Śląska. Na spotkaniu podtrzymano deklaracje o wzajemnej współpracy i pomocy. Zarząd Wojewódzki NSZZ "S" Rolników Indywidualnych upoważnił Przewodniczącą "S" Lecha Wałęsę i przewodniczącą "S" Regionu Dolny Śląsk Władysławę Frasyniukę do występowania w imieniu rolników podczas rokowań przy "okrągłym stole". Ustalono, że RKW i zarząd Wojewódzki wybiorą swych reprezentantów odpowiedzialnych za kontakty robocze.

Za RKW
Jan Winnik
Radosław Gawlik
za NSZZ "S" RI
Piotr Psiuk
Józef Jankowski
Wojciech Mędrnicki
Tytus Czartoryski
Piotr Bargielewicz
Władysław Hajdun
Wincenty Pycek

4.X. - 14.X. Radom.

- 4.X. Przewodniczący RKW NSZZ "Solidarność" Ziemia Radomska wydał oświadczenie:

"W związku z zaistniałą sytuacją w Regionie i Kraju niniejszym oświadczam: jako przewodniczący Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ "Solidarność" Ziemia Radomska podjąłem działania we władzach Związku w celu rozwiązania Komisji w jej dotychczasowym składzie.

Stwierdzam, że faktyczne zawieszenie pracy RKW nastąpiło w dniu 21 sierpnia 1988 r.

Tym samym podejmowane po tym terminie działania przez część dotychczasowych jej członków nie wyrażają stanowiska Regionu.

Jednocześnie informuję, że prowadzone są konsultacje z powstającymi Komitetami Organizacyjnymi NSZZ "S" w zakładach pracy Ziemi Radomskiej w celu utworzenia jawnej reprezentacji Regionu.

Reprezentacja ta przejmie zadania dotychczasowej Regionalnej Komisji Wykonawczej.

Członkom dotychczasowej Komisji składam podziękowanie za wkład pracy jaki włożyli poprzez swoją działalność w RKW NSZZ "S" Ziemia Radomska."

Witold Król

- 14.X. ukonstytuowała się Międzyzakładowa Komisja Regionalna Ziemia Radomska. Jej organem jest Biuletyn Informacyjny "Wolny Robotnik". W skład Komisji weszli:

Bronisław Kawecki - parafia św. Józefa, Ul. Kosowska 40/20, tel. 496-73

Franciszek Kramek - ZM "Walter", ul. Koźłataja 4/19, tel. 439-96

Marek Szczesny - PSS "Społem", ul. Świętokrzyska 2/7, tel. 536-44

Marek Siedlecki - ZM "Walter", ul. Świętokrzyska 2/6

Stanisław Kucharek - emeryt, ul. Rwańska 4/4, tel. 239-87

Waldemar Biegaj - ZM "Walter", Dl. Daszyńskiego 8/50

Aleksander Małecki - ZM "Lucznik", ul. Fornalskiej 3/6, tel. 410-19

Grzegorz Ochnia - RPFM "Polmetal", ul. Osiedlowa 38/26

Gabriel Bilski - RPI, ul. Sandomierska 16/66

Karol Zawadzki - CSP Jedlnia, ul. Miła 19/50

Jan Iwanicki - PKS Tow., ul. Dzierżyńskiego 78/38

Stefan Zakrzewski - rencista, ul. Kosowska 40/71

Jan Rejczak - Wierzbica, ul. Moniuszki 12/2, tel. 267-50

Witold Król - ZM "Walter", ul. Komandosów 2/30

Kazimierz Owczarek - MPGK, ul. Żeromskiego 112/84, tel. 280-39

Z powyższego składu zostało wybrane Prezydium:

Witold Król - przewodniczący

Jan Rejczak - z-ca przewodniczącego

Bronisław Kawecki - członek

Grzegorz Ochnia - "

Kazimierz Owczarek - "

Karol Zawadzki - "

Podano w komunikacie: "Utworzenie powyższej Komisji ma na celu:

1. Wspieranie Przewodniczącego NSZZ "S" Lecha Wałęsy w jego walce o legalną działalność naszego Związku.

2. Pomoc i koordynacja działań w Regionie dla wznowienia legalnej działalności Związku w zakładach pracy.

3. Przywrócenie do pracy zwolnionych w latach 1981-1988 z pracy za działalność związkową.

4. Informowanie o sytuacji w Regionie na terenie zakładów pracy.

5. Komisja podlega Komisji Krajowej w Gdańsku.

Apelujemy do wszystkich ludzi, którym są drogie ideały "Solidarności" o pomoc i współdziałanie w naszej pracy związkowej.

Międzyzakładowa Komisja Regionalna NSZZ "Solidarność" Ziemia Radomska z dniem dzisiejszym przejmuje zadania i obowiązki będące w kompetencji rozwiązanej Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ "S" działającej w konspiracji."

Za Prezydium: Witold Król

z up. Zawadzki Karol, czł. Prezydium

- 12.X. Pracownicy Radomskiej Fabryki Wyrobów Metalowych "Polmetal" wystosowali do Sejmu PRL pismo, w którym domagają się reaktywowania "Solidarności". Apel poparło podpisem 360 osób. 14.X. w "Polmetal" powołano Komitet Organizacyjny "Solidarności" w składzie: Wawrzyniec Pytel, Grzegorz Ochnia,

Tadeusz Sokołowski, Wiesław Kaczmarek, Ryszard Majek, Edward Sosyński, Michał Wasik, Ryszard Polak, Jan Bełtowski. W liście do dyrekcji Komitet poinformował o wznowieniu jawnej działalności.

5.X. - 11.X. Kraków.

- 5.X. powstał Komitet Organizacyjny NSZZ "Solidarność" w Instytucie Melioracji i Użytków Zielonych, oddział w Krakowie.

- 11.X. Wniósł działalność Komitet Założycielski "Solidarność" w Zakładzie Projektowania i Usług Inwestycyjnych INWESTOPROJEKT. 96 osób podpisało deklaracje członkowskie /na ok. 200 zatrudnionych/.

10.X. - 18.X. Szczecin

- 10.X. Rozmowy przedstawicieli Komitetu Założycielskiego NZZ Politechniki Szczecińskiej z władzami uczelni. Władze uczelni reprezentowali J.M. Fektor prof.dr hab.inż. Władysław Nowak i prorektor d/s nauczania doc.dr hab. inż. Zygmunt Meyer, KZ NZZ - Grzegorz Kucharski, Marek Tarnowski, Krzysztof Wojtasiak. Omawiano problemy związane z formami działania NZZ - przed i po rejestracji, przeprowadzono także wstępne rozmowy dotyczące możliwości zorganizowania na terenie uczelni wiecu informacyjnego.

- 12.X. Spotkanie przedstawicieli Międzyuczelnianego Komitetu Organizacyjnego NSZZ "Solidarność" szczecińskich szkół wyższych i przedstawicieli Komitetów Organizacyjnych NZZ Uniwersytetu i Politechniki.

- 14.X. Wniosek do sądu o rejestrację złożył Komitet Założycielski zakładów CEFARM w Szczecinie.

- 15.X. Wniosek do sądu skierowali pracownicy Fabryki Czekolady GRYF.

- 18.X. Wniosek o rejestrację złożyli przedstawiciele WPKM. Uchwałą założycielską podpisało 675 osób. Do Komitetu Założycielskiego weszli m.in. przywódcy strajkowi z sierpnia 88: Józef Ignor i Romuald Ziśkowski. W WPKM zatrudnionych jest ok. 3500 osób, do "S" wstąpili głównie robotnicy. /WPKM wojewódzkie Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej/.

- Od 13.X. kolportowane jest w Szczecinie fałszywe oświadczenie rzecznika MKO Jerzego Zimowskiego. Dotyczy zawiązania przez Mariana Jurczyka zarządu Regionu, odznacza się bardzo agresywną treścią i świetną jakością druku i papieru. Jerzy Zimowski stwierdził, że nigdy nie wydał podobnego oświadczenia.

5.X. - 11.X. Lublin

- 5.X. Lubelskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Miejskiego

Przedsiębiorstwo zatrudnia ok. 600 osób w różnych zakładach. W jednym z nich wystosowano następujące pismo:

Do dyrektora LPBM w Lublinie.

Żądania załogi Zakładu Wyrobów Metalowych przy LPBM :

1. przeliczenie cen jednostkowych katalogu na wyroby ślusarskie wg aktualnych stawek osobistego zaszeregowania.
2. podwyższyć osłonowe z 3,5 tys. na 10 tys.
3. wysługę lat naliczyć od średniej zakładowej.
4. przyznać oddzielną pulę premii regulaminowej niezależnie od funduszu płac.
5. zwiększyć dodatek za pracę w warunkach szkodliwych o 100 %.
6. poprawa warunków pracy poprzez naprawę sprzętu, wymianę sprzętu i narzędzi ślusarskich i blacharskich.
7. poprawa zaopatrzenia materiałowego.
8. wcześniejsze planowanie robót ślusarskich i blacharskich.
9. remont wentylacji na hali, również zabezpieczenie stanowisk pracy w hali na sezon zimowy.

Postulaty podpisało 40 osób, tj. wszyscy obecni w tym dniu, z wyjątkiem kierownika.

- 11.X. Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej

W liście do rektora UMCS grupa robocza na rzecz relegalizacji NSZZ "S" powołana przez komisję zakładową, podała swój skład. Liczy 14 osób, przewodniczącym jest Ryszard Setnik.

W liście tym grupa stwierdza m.in.:

" W sytuacji katastrofalnego kryzysu, w jakim od lat znajduje się nasz kraj, kryzysu, który nie ominął także nauki oraz warunków życia i pracy ludzi zatrudnionych w wyższych uczelniach, grupa robocza podejmuje starania o ponowną legalizację NSZZ "S" w naszym uczelni. Czynimy to, gdyż chcemy żyć autentycznie własnym życiem. Chcemy być gospodarzem swoich domów, w swoim kraju, w swoim miejscu pracy. W realizacji naszych dążeń jesteśmy gotowi lojalnie współpracować ze wszystkimi formalnymi i nieformalnymi organizacjami i grupami społecznymi, które uznają nasze prawo do przemawiania własnym głosem, do współuczestniczenia w życiu społeczności, której jesteśmy członkami. Deklarujemy wolę współpracy ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego w obronie interesów pracowniczych. Gorąco popieramy starania studentów o ponowną legalizację NZS, którego obecność w środowisku akademickim uważamy za nieodzowną. Działalność grupy roboczej ustanie z chwilą relegalizacji NSZZ "S".

10.X. - 15.X. Świdnik

- Uchwała Komitetu Założycielskiego NSZZ "Solidarność" WSK-PZL z 10.X.:

W ostatnim okresie czasu przez kraj przeszła kolejna fala strajków robotniczych. Na pierwszy plan wysunięto postulat legalizacji NSZZ "S". W trosce o przyszłe losy narodu polskiego, jego znaczenie ekonomiczne, społeczne i polityczne na arenie międzynarodowej, pogarszające się warunki życia jego obywateli oraz zaniepokojeni o pomysłność rozmów przy okrągłym stole, stwierdzamy:

1. Wszelkie rozważania na temat pluralizmu związkowego, niezależnie od jego kształtu, muszą uwzględniać prawo do legalnego działania NSZZ "S".
2. KZ udziela pełnomocnictwa do prowadzenia rozmów przy okrągłym stole przewodniczącemu NSZZ "S" Lechowi Wałęsie.

Treść powyższej uchwały Komitet przesyła do przewodniczącego Lecha Wałęsy, Episkopatu, Rady Państwa, dyrektora naczelnego WSK i Rady Pracowniczej.

17.X. rozwieszono ten tekst w zakładzie na tablicach ogłoszeń.

- Uchwała Rady Pracowniczej WSK-PZL ŚWIDNIK z 12.X.:

Rada Pracownicza przesyła swe stanowisko dotyczące aktualnej oceny sytuacji społeczno-politycznej w kraju w liście do sejmowej komisji spraw samorządowych, w którym podkreśla konieczność pluralizmu związkowego. Podtrzymując opinię zawartą w w/w stanowisku Rada Pracownicza uważa, że tworzenie związków zawodowych jest niezbywalnym prawem pracowniczym.

Rada Pracownicza z uznaniem przyjęła inicjatywę Komitetu Założycielskiego NSZZ "S" przy WSK PZL Świdnik i w pełni popiera Komitet Założycielski. Uważamy, że w/w związek będzie chronił prawa pracownicze dotychczas nie zrealizowanych, a zwłaszcza pracowników naszego przedsiębiorstwa pracujących bezpośrednio w produkcji, gdzie tylko nieliczni należą do obecnej organizacji związkowej. Mając na uwadze ogólnopolskie spotkanie wszystkich sił społecznych przy okrągłym stole, wnosimy, aby jednym z podstawowych problemów diskutowanych na tym forum była sprawa pluralizmu związkowego. Udzielając swego poparcia dla Komitetu Założycielskiego wzywamy kierownictwo zakładu oraz inne organizacje społeczno - polityczne do udzielenia swego wsparcia w imię porozumienia narodowego.

Głosowanie : 30 za /w tym neozwiązkowcy/, 7 przeciw /członkowie PZPR/, 1 osoba wstrzymała się.

- 15.X. Zbierane są podpisy pod oświadczeniem:

"My, niżej podpisani pracownicy WSK-PZL Świdnik popieremy działania Komitetu Założycielskiego zmierzające do jawnej działalności Związku." Od 10 do 15.X. zebrano ok. 500 podpisów, tj. niemal jedną trzecią wydziałów produkcyjnych /1800 zatrudnionych, reszta, tj. ok. 6200 pracuje poza produkcją/.

11.X. Rybnik. Pracownicy elektrowni złożyli do Sądu Wojewódzkiego wniosek o rejestrację NSZZ "Solidarność". Skład Komitetu: Jerzy Antoniak, Jan Mosiżo, Andrzej Gorczyca, Tomasz Adamczyk.

12.X. - 14.X. Poznań

- Odbyło się zebranie Komisji Fabrycznych w Zakładach Przemysłu Metalowego im. H. Cegielskiego w Poznaniu - utworzono wspólną Komisję Zakładową HCP. Wydano oświadczenie: "Komisja ta prowadzić będzie działalność naszego Związku, do czasu przeprowadzenia zebrania wyborczego NSZZ "S" HCP. Komisja Zakładowa będzie kierować się w swojej działalności Statutem NSZZ "S" uchwalonym na I Zjeździe w Gdańsku w 1980 roku oraz Konwencjami MOP 87 i 88 ratyfikowanymi przez rząd PRL."

Członkowie Komisji: Lewandowski - Wydział W-3, Wojciech Gawroński - Wydział W-9 /delegat do kontaktu z Zarządem Regionu/, Krystyna Nowak - PZOZ, Zygmunt Pietrzak - Wydział W-9, Waldemar Strojwas - Wydział W-2; Czesław Fajfer - Wydział W-3, Marian Zarza - Wydział W-9.

- 14.X. Tymczasowy Zarząd Regionu wydał oświadczenie:

"Strajki sierpniowe i otwarcie się Związku w zakładach pracy otworzyły nowy etap w historii NSZZ "S". Odrodzenie się Związku w zakładach naszego regionu zobowiązuje działający niejawnie od 1982 roku Tymczasowy Zarząd Regionu do ujawnienia swego składu. Tymczasowy Zarząd Regionu uzupełnia swój skład o: Wojciecha Gawrońskiego - HCP, Karola Seiferta - pracownika Oświaty i Wychowania, Krystynę Stachowiak - Instytut Obróbki Plastycznej - jako przedstawicieli trzech pierwszych jawnych organizacji związkowych w zakładach pracy. TZR deklaruje swoją pomoc przy powstawaniu struktur związkowych. TZR będzie działał do wyborów regionalnych, które zobowiązuje się przeprowadzić w jak najszerszym terminie. Wielkopolska Rada NSZZ "S" będzie kontynuowała współpracę organizacyjną z innymi ośrodkami. Członkowie TZR będą pełnili dyżury w Ośrodku Informacyjno-Konsultacyjnym przy ul. Ściegiennego 31."

Janusz Pałubicki - przewodniczący, Wiesław Hossa, Anna Grzymiskawska, Zdzisław Lewandowski, Maciej Musiał, Bogdan Narożny, Łukasz Szymański

13.X. Łódź

Ok. godz. 16,00 w Łodzi na Osiedlu Akademickim "Lumumby" odbył się wiec studencki /400-500 osób. Rozwinięto transparenty NZS, "S" Uniwersytetu Łódzkiego, WiP-u. Przemawiali:

Andrzej Jesionowski - przewodniczący NZS na UL
Krzysztof Dudek - wiceprzewodniczący NZS, członek Komisji Interwencji NZS
prof. Malinowski - Wydział Fizyki, przedstawiciel "S" UL
Paweł Lipski - członek RKW Ziemi Łódzkiej
Krzysztof Skiba - WiP.
Wiec trwał ok. pół godziny.

13.X. - 14.X. Wrocław

- 13.X. Na Politechnice Wrocławskiej za zgodą rektora odbył się wiec zorganizowany przez NZS. Wzięło w nim udział ok. 1000 studentów. Powołano jawne władze Zrzeszenia /9 osób/. Wysłunięto postulaty żądające zwiększenia podstawy naliczania stypendiów, zniesienia praktyk robotniczych i zwiększenia wpływu studentów na sprawy dydaktyki.

Zebrano ok. 500 podpisów pod deklaracją wstąpienia do NZS.

- 14.X. Powstał Komitet Organizacyjny NSZZ "S" we wrocławskiej fabryce "POLAR". W skład Komitetu wchodzi 19 osób.

Opinia prawna wydana na prośbę Komitetu:

"W świetle obowiązującej ustawy o związkach zawodowych, art. 9 wyraźnie stwierdza, że do powołania związku zawodowego nie jest potrzebne jakiegolwiek zezwolenie. Zatem powstanie komitetu organizacyjnego NSZZ "S" nie może być uznane za działanie nielegalne. Przepisy karne z ustawy o związkach zawodowych, Kodeks karny oraz Kodeks Wykroczeń uzależniają karalność z tytułu udziału w organizacjach, których działalność jest zakazana innymi przepisami lub wydanymi na ich podstawie decyzjami administracyjnymi. Jednakże zważywszy treść powołanego artykułu 9 ustawy o zw.zaw. /DU 38.82 poz.216/ oraz Konwencji Związkowej i Ochrony Związkowej /tekst z DU 29 58 poz.29/, Paktów Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych /DU 38 77 poz.169,170/ nikt nie może represjonować ani grozić represjami za organizowanie związku zawodowego oraz udział we władzach komitetu organizacyjnego.

Ustawa związkowa poza tym nie określa żadnego terminu do zakończenia działalności komitetu organizacyjnego. Zważywszy trudności związane z organizowaniem związku NSZZ "Solidarność" po długim okresie prześladowania, okres organizacji może trwać nawet wiele lat. W tym czasie w świetle przepisów ustawy brak jest jakichkolwiek przesłanek uzasadniających zakaz wykonywania przez Komitet organizacyjny obowiązków związku zawodowego. Zauważyć przy tym trzeba, że groźby ze strony organów ścigania składane wobec osób wchodzących w skład komitetów organizacyjnych należy uznać za groźby bezprawne. Może to powodować w niektórych wypadkach konieczność składania wniosków do prokuratorów o ściganie za występki zakazane artykułem 167 KK wobec osób grożących członkom komitetu organizacyjnego.

Lech Adamczyk - adwokat.

Zespół Adwokacki nr 2 we Wrocławiu

14.X. Gliwice. Do sądu złożono wnioski o rejestrację Komitetu "S" w KWK "Sosnica".

14.X. Stalowa Wola. Wiece na ponad 20-tu wydziałach Huty Stalowa Wola. Domagano się przywrócenia do pracy zwolnionych i wycofania represji. wiece odbyły się na wydziałach: M-28, M-29, M-22, M-23, M-16, M-4, M-31, M-01, M-2, M-5, M-10, M-8, H-1, H-4, H-10, HC, H-2; H-3, R-1, R-3, G-4, G-3, MS, ST.

Do 14.X. powstało 38 wydziałowych Komitetów Organizacyjnych w Hucie.

14.X. Piotrków Trybunalski

- Zarząd Regionu woj. piotrkowskiego podjął akcję zbierania podpisów pod petycją domagającą się relegalizacji NSZZ "Solidarność". wezwał do powoływania jawnych zakładowych organizacji związkowych.

W tym celu uruchomiono punkt /kosciół O.O. jezuitów, wtorki i piątki w godz. 17,00-19,00/ przyjmujący zgłoszenia zakładowych organizacji i zbierania petycji, które będą przesłane do Sejmu PRL.

- W Zakładach Przemysłu Sklejek wznowiła jawną działalność /list do dyrekcji/ Tymczasowa Komisja Zakładowa NSZZ "Solidarność" w składzie: Zbigniew Mroziński, Barbara Rusin, Andrzej Głiszczyński.

14.X. - 20.X. Lublin

- 14.X. Zebranie założycielskie NSZZ "Solidarność" Akademii Rolniczej. Wydano komunikat zapowiadający złożenie wniosku o rejestrację do sądu. Powiadomiono rektora o powstaniu komitetu i poproszono o lokal. Komitet liczy 16 członków: mgr Władysława Kołodziejczyk, mgr Anna Koczarska, mgr Maria Kuchnio, mgr Jerzy Kukuryk, dr Andrzej Leszek Marciniak, dr Andrzej Wacław Marciniak, doc.dr hab. Edward Niedokos, prof.dr hab. Józef Nużyński, mgr Andrzej Pleszczyński, doc.dr hab. Wacław Pleszczyński, dr Bogdan Zączyński, mgr Lech Szafranski, dr Anna Wagner, dr Wiesław Wójcik, lek.wet. Maria Zacharzewska, dr Grażyna Ziokowska.

- 17.X. Wieczorem w miasteczku akademickim odbył się wiec NYS-u, który miał na celu wyrażenie poparcia dla rozmów przy "okrągłym stole". Uczestniczyło 200 osób. Na 21.X. zapowiedziano wiec protestacyjny przeciwko ni-

szczeniu wiosek w Siedmiogrodzie. Zaproszono przedstawicieli ambasady węgierskiej. Zaproszenie zostało przyjęte.

- 20.X. Komunikat: W dniach 10 i 17.X. odbyły się spotkania przedstawicieli Grupy Roboczej na rzecz relegalizacji NSZZ "S" w UMCS i Komisji ZNP UMCS d/s współpracy ze związkami zawodowymi. Ustalono podjęcie współdziałania w następujących sprawach:

1. Płac pracowniczych.
2. Regulaminu świadczeń socjalnych pracowników UMCS.
3. Polityki kadrowej w uczelni, ze szczególnym uwzględnieniem grupy adiunktów.
4. Wspólnego zorganizowania otwartego zebrania pracowników poświęconego problemom uniwersytetu i ruchu związkowego w uczelni.

Przewodniczący Grupy Roboczej na rzecz relegalizacji NSZZ "S" - dr Ryszard Setnik
Przewodniczący Komisji ZNP - doc.dr hab. Jan Lewandowski

Tekst został wydrukowany w poligrafii ZNP i rozkolportowany na uczelni.

- Do 18.X. 550 pracowników UMCS podpisało list do Lecha Wałęsy popierający go w rozmowach "okrągłego stołu".

4.X. - 17.X. Warszawa

- 4.X. odbyło się zebranie przedstawicieli pracowników warszawskich instytutów PAN. Powołano Komitet Organizacyjny, którego celem będzie rejestracja NSZZ "S" PAN. W skład Komitetu weszli przedstawiciele następujących instytutów: Państwa i Prawa, Słowianoznawstwa, Badań Literackich, Chemii Fizycznej, Nauk Geologicznych, Fizyki, Ekologii, Filozofii i Socjologii, Historii, Podstawowych Problemów Techniki, Podstaw Informatyki, Biochemii i Biofizyki.

11.X. Komitet Organizacyjny złożył wniosek o rejestrację.

- 10.X. na SGGW AR odbyło się zebranie założycielskie "S", w którym uczestniczyło 128 osób /wcześniej postulat poparcia "S" poparło 210 pracowników SGGW/. Wybrano 14-osobowy Komitet Założycielski, 3 osoby upoważniono do złożenia wniosku w sądzie: Szczepan Marczyński, Longin Glijer, Andrzej Paszkowski. Zebranie odbyło się za zgodą rektora.

- 14.X. Uchwała członków Komitetu Założycielskiego NSZZ "S" Uniwersytetu Warszawskiego:

Zebrani postanawiają:

1. Wyciąć wniosek o rejestrację Związku Zawodowego złożony w dniu 21 grudnia 1987 roku w Sądzie Wojewódzkim w Warszawie.
2. Przyjęty w dniu 21 grudnia 1987 Statut Związku Zawodowego, o którego rejestrację wystąpiono do sądu, anulować i przyjąć jako model obowiązujący Statut NSZZ "S" w brzmieniu uchwalonym w 1981 roku.

3. Jako Związek Zawodowy NSZZ "S":

- a. dążyć środkami prawnymi do relegalizacji Związku
- b. realizować cele statutowe Związku
- c. ze względu na złożoną strukturę organizacyjną UW do czasu relegalizacji Związku powołać Tymczasową Komisję Koordynacyjną.

Skład TKK uchwalony na spotkaniu: Jarosław Deminet, Michał Nawrocki, Szwczak, Ewa Tomaszewska, Janusz Grzelak, Krzysztof Byrski, Maciej Janowski, Andrzej Sieroszewski, Henryk Woźniakowski, Michał Boni, Marek Barański, Artur Dąbrowski, Jerzy Wociał, Magdalena Batur, Andrzej Kaczanowski.

14.I. Warszawa. Wniosek o rejestrację złożyło do Urzędu Stołecznego Niezależne Zrzeszenie Studentów. Wniosek podpisało 21 osób z różnych uczelni całego kraju. W czasie składania pisma przed budynkiem Urzędu Stołecznego wystawiono pikietę NZS z transparentami.

Tego samego dnia demonstrowało w Warszawie 37 górników zwolnionych z pracy po strajkach. Przeszli przez centrum miasta pod budynek KC PZPR, gdzie manifestacja rozwiązała się.

- 17.X. Komitet Organizacyjny "S" "Zachęty" liczący 12 osób złożył wniosek rejestracyjny do sądu. Upoważniono następujące osoby do załatwiania formalności: Teresa Sowińska, Joanna Krzyska, Barbara Dąbrowska.

14.X. - 17.X. Gorzów

- Komitet Założycielski "Solidarność" w Wojewódzkim Biurze Projektów w Gorzowie 14.X. złożył wniosek o rejestrację. skład Komitetu: Jolanta Dziak, Grzegorz Kaczmarek, Jerzy Król, Zbigniew Luboiński, Tadeusz Łuczko, Halina Kowak, Halina Pytlak, Andrzej Skrzyszewski, Wiesław Szlachciuk, Kazimierz Żarecki, Alicja Zubrowska.

- 17.X. w Zakładach Włókien Chemicznych "Stilon", na wydziale transportu w godz. 6,00-8,30 ponad 80 osób przerwało pracę - zgłaszano postulaty płacowe.

15.X. - 20.X. Kobyłka k/Warszawy

- Przemysłowy Instytut Maszyn Budowlanych przekazał Lechowi Wałęsie list opiniujący go w rozmowach "okrągłego stołu". Zebrano ponad 160 podpisów.

- Komunikat: Dnia 20.X.1988 na spotkaniu działaczy NSZZ "S" z Wołomina, Kobyłki i okolic postanowiono powołać jawną Oddziałową Komisję Wykonawczą NSZZ "S" Oddziału Wołomin, w składzie: Krzysztof Oksiuta /samorząd mieszkańców osiedla Ribnera/, Tomasz Pękalski, Tadeusz Świtacz /Przemysłowy Instytut Maszyn Budowlanych w Kobyłce/, Jan Szubierajski /Zakłady Stolarstwa Budowlanej w Wołominie/, Dwie osoby z Huty Szkła w Wołominie /ujawnią się w najbliższym czasie/, jedna osoba z Zakładów Stolarstwa Budowlanej /niejawna/, jedna osoba z Przemysłowego Instytutu Maszyn Budowlanych /niejawna/.

Na spotkaniu przyjęto następujące ustalenia:

1. skład OKW jest otwarty,
2. zadaniem komisji będzie koordynacja działań związkowych oraz wszelkiego typu pomoc powstającym Komitetom Założycielskim na tym terenie,
3. OKW bierze na siebie obowiązek ochrony prawnej wszystkich objętych naszym działaniem członków Związku. W tych sprawach prosimy kierować się do Tadeusza Pękalskiego, wołomin, ul. Armii Ludowej 61 m 2,
4. Komisja apeluje o podejmowanie jawnej działalności związkowej w zakładach pracy poprzez tworzenie Komitetów Założycielskich,
5. interesy OKW w obradach przy "okrągłym stole" reprezentuje przewodniczący NSZZ "S" Lech Wałęsa."

16.X. Kielce. Spotkanie rolników indywidualnych regionu Świętokrzyskiego, zorganizowane przez Prezydium Zarządu Wojewódzkiego NSZZ RI "Solidarność". Prezydium działa jawnie od 11.V.br. w składzie: Tadeusz Kowalczyk, Wacław Rembosz, Tadeusz Czechowicz, Franciszek Grzybowski, Bolesław Witczak.

W spotkaniu uczestniczyło 76 rolników. Milicja fotografowała uczestników i notowała numery rejestracyjne samochodów. Przybyli także delegaci rolników z województwa tarnowskiego. Uchwalono rezolucję z żądania:

1. Relegalizacji NSZZ "S" i NSZZ RI "S",
2. zaprzestania represji,
3. zapewnienia udziału rolników w "okrągłym stole" (głównym) oraz w stolikach tematycznych,
4. dokonania przez specjalną niezależną komisję przeglądu realizacji porozumień rzeszowsko-ustrzyckich.

Uzgodniono, że roczna składka związkowa wynosi 1200 zł, z czego 30% pozostaje w gminie, reszta zaś przekazywana jest do dyspozycji władz związkowych wyższego szczebla.

Uruchomiono punkt informacyjny: Wacław Rembosz, Kielce - tel. 542-72.

Organizatorzy spotkania, tj. członkowie Prezydium (nazwiska wyżej) zostali w przeddzień imprezy wezwani na rozmowy ostrzegawcze.

Huta im. Lenina

Powstają kolejne Komitety Organizacyjne NSZZ "Solidarność".

- 14.X. na Walcowni Kur Zgrzewanych, pomimo utrudnień ze strony dyrekcji

/kierownik wydziału nie chciał udostępnić świetlicy wydziałowej na zebranie/ wybrano 18-osobowy Komitet Organizacyjny.

- Komitetowi Organizacyjnemu powstałemu na Walcowni Gorącej kierownictwo zarzuca nielegalność i niereprezentatywność załogi.

- Istniejące Komitety Organizacyjne przekazują swoje postulaty do dyrekcji.
- Walcownia Zgniatacz przekazała listę postulatów wydziałowych/żądania płacowe, poprawa warunków BHP/ domagając się ich realizacji do końca miesiąca. Dyrekcja nie chce podejmować rozmów, zwodząc załogę "okrągłym stołem", który ma te żądania rozpatrywać.

- Zakład Transportu Kolejowego - Komitet Organizacyjny zwrócił się do Państwowej Inspekcji Pracy z prośbą o kontrolę przepisów BHP. W zakładzie tym występuje duże zagrożenie wypadkowe, nieprzestrzegane są warunki BHP, pracuje się na starych, wadliwych maszynach.

Ogółem w Hil-u na 50 wydziałach istnieje ponad 20 Komitetów Organizacyjnych, które obejmują większość wydziałów Huty, ponieważ niektóre Komitety Organizacyjne łączą w sobie kilka wydziałów.

W całym kombinacie trwa akcja zbierania podpisów pod deklaracjami indywidualnymi:

Huta "Katowice"

Do 15.X. przeprowadzono wybory na 7 wydziałach oraz wytypowano 18 delegatów na Walne Zgromadzenie Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. Od 15.IX. w Hucie działa grupa inicjatywna NSZZ "Solidarność".

16.X. w Wałbrzychu powstała Tymczasowa Komisja Górnicza NSZZ "S" Zagłębia Wałbrzyskiego. Do TKG weszło po 2 przedstawicieli z 3-ch kopalń Zagłębia:

KWK Wałbrzych - Arkadiusz Frąszczak

Wiesław Knikowski

KWK "Victoria" - Bogumił Bomba

Arkadiusz Alot

KWK "Thorez" - Andrzej Bukowski

Andrzej Wierzbowski

oraz Krzysztof Betka, który jest przedstawicielem Zagłębia Wałbrzyskiego do rozmów przy "okrągłym stole".

16.X. Czechowice-Dziedzice. Powstał Komitet Organizacyjny NSZZ "Solidarność" w lokomotywni PKP. Liczy 11 osób, przewodniczącym jest Henryk Malik, maszynista. 19.X. Komitet powiadomił o swoim powstaniu dyrekcję.

16.X. Bełchatów. Komunikat:

Z dnem 15.X.88 rozpoczęło działalność Biuro Informacyjno - Organizacyjne NSZZ "S" w Bełchatowie. Celem Biura jest przekazywanie informacji o tworzeniu, funkcjonowaniu i działalności dla nowopowstających K.O na terenie Bełchatowskiego Okręgu Przemysłowego.

Adres pracowników Biura:

Zbigniew Staśkiewicz - Bełchatów, Os. Dolnośląska, ul. Fornalskiej 13/69

tel. 22722

Ryszard Wyczehowski - Bełchatów, Os. 1 Maja - Wschód 3/30, tel. 22105

Kazimierz Suchocki - Bełchatów, ul. A. Mickiewicza 16

K.Z. "S" KWB "Bełchatów"

17.X. - 18.X. Łódź

- 17.X. Międzyzakładowy Komitet Organizacyjny NSZZ "Solidarność" Ziemi Łódzkiej wystosował list otwarty do Przewodniczącego KKW NSZZ "Solidarność" i KKW, w którym oświadcza:

Stanowimy Międzyzakładowy Komitet Organizacyjny NSZZ "S" powstały w dniu 1988.09.28. W skład Komitetu wchodziły zakłady z terenu miasta oraz regionu Ziemi łódzkiej. Jesteśmy zatem strukturą otwartą dla wszystkich grup zakładowych, których celem jest odtworzenie NSZZ "S". Nasz MKO powstał w wyniku podjęcia propozycji inicjatywy AKW "S" Ziemi łódzkiej, który udziela nam niezbędnej pomocy techniczno-organizacyjnej oraz służy informacją.

Napotkaliśmy jednak w naszym regionie poważny problem, który ze względu na swój charakter utrudnia nam podjętą w zakładach działalność. Problem ten to istniejący w regionie Ziemi łódzkiej swego rodzaju dualizm w NSZZ "S" zastrzegający sytuację tym bardziej, że między obiema grupami istnieje rozbieżność w formach działania powodująca niejednoznaczność interpretacji celu jakim jest "S" w różnym rozumieniu tego słowa. Pierwsza grupa to AKW "S" Ziemi łódzkiej uznany przez KKW z Jerzym Dłużniewskim członkiem KKW. Druga grupa określaną się jako Zarząd Regionalny "S" Ziemi łódzkiej z Andrzejem Słowikiem. Pozornie wydawałoby się, że wszystko jest oczywiste i wiadomo kto ma kompetencje do roli wiodącej, gdyby nie fakt, że załogi zakładów pracy są z powodu braku informacji dezorientowane, a ludzie często zagubieni. Tym więcej, że działania MKO i AKW wynikające z aktualnego kierunku programowego KKW są podważane przez ludzi związanych z Zarządem Regionalnym i dezorganizowane w procesie podjętej odbudowy NSZZ "S". Powstrzymuje to wielu od podjęcia decyzji o przystąpieniu do naszego Związku, a nierzadko dochodzi do różnicy zdań nawet wśród ludzi, którzy choć są pozbawieni wadliwości jeśli chodzi o tworzenie Związku, nie wiedzą, której grupie należy zaufać. Sprawy nie możemy bagatelizować, zbyt wiele nieporozumień wypływa z jej istnienia.

Zwracamy się więc do Pana z prośbą o autorytatywną odpowiedź na następujące pytania:

1. Jakie jest stanowisko KKW i Pana, jako jej przewodniczącego w sprawie aktualnych struktur Związku w Regionie Ziemi łódzkiej?
2. Dlaczego żaden z członków Prezydium; Andrzej Słowik, Jerzy Kropliwicki, Grzegorz Pałka z grupy drugiej nie wchodzi w skład KKW?
3. Jaki jest Pana pogląd na temat wierności Statutowi naszego Związku odnośnie respektowania w roku 88 mandatów otrzymanych w roku 87?

Namy głębokie przekonanie, że odpowiedzi jakie otrzymamy spowodują, jeśli nie całkowicie rozładowanie nastrojów to napewno ułatwią nam dalszą działalność ponieważ niepodważalna większość identyfikuje się z Panem jako przewodniczącym NSZZ "S" i przyjętą przez Pana linię postępowania. Zakładamy bowiem, że w tej kwestii rozbieżności żadnej nie ma. Do takiego stwierdzenia upoważnia nas własne przekonanie oraz składane przez innych deklaracje.

Z poważaniem
MKO "S" Ziemi łódzkiej

Fabryka Naszyni Jedwabniczych "Majed" - Janusz Arant
ZWO "Uera" - Edward Pierkowski
ZPB im. Marchlewskiego - Teresa Zwawiec
ZPB "Morfec" - Mirosława Karolak
Zakłady Aparatury Elektrycznej "Ema-Elester" - Barbara Filipek
ZPO "Emfor" - Aleksander Staniak
ZPW "Norbelana" - Jerzy Kasperski
ZPO im. Próchnika - Kazimierz Kowalczyk
ZBA Polesie - Wojciech Tokarczyk
KWB "Bełchatów" - Józef Tolkowski
WKTS Zdunska Wola - Wiesław Matyła
WPKM Piotrków Trybunalski - Jerzy Pietrzak.

Do wiadomości:
Jerzy Dłużniewski
Andrzej Słowik

- 18.X. Komunikat MKO:

"W dniu 16.X.88 odbyło się zebranie Międzyzakładowego Komitetu Organizacyjnego NSZZ "Solidarność" Ziemi Łódzkiej.

1. Do składu MKO dokooptowani zostali przedstawiciele zakładów:

Wiesław Matyła RKTŚ Zdunska Wola

Jerzy Pietrzak WPKM Piotrków Trybunalski

Przedstawicielem Komitetu Założycielskiego KWB "Bełchatów" został wybrany Józef Tolkowski.

2. Przewodniczący K.O. NSZZ "S" ZWO "Vera" Edward Pińkowski wyjaśnił, iż nie jest członkiem Zarządu Regionalnego NSZZ "S" Ziemi Łódzkiej, ani mu nawet takiej funkcji nie proponowano.
3. Omówiono sprawy organizacyjne oraz sprawy wynikające z obecnej sytuacji w Łodzi i w Regionie."

MKO NSZZ "S"

18.X. Skarżysko Kamienna. Wniosek o rejestrację złożył do sądu komitet założycielski NSZZ "Solidarność" w Lokomotywni PKP. Komitet liczy 18 osób. Na 8 komitetów istniejących w regionie kieleckim jest to pierwszy przypadek złożenia wniosku do sądu. Pozostałe komitety poprzestają na poinformowaniu dyrektora o wznowieniu działalności.

18.X. Gdańsk. Komunikat:

18.X.89 ukonstytuował się Komitet Organizacyjny NZS Akademii Medycznej w Gdańsku. Zadaniem K.O. NZS AMG jest odbudowa struktury organizacyjnej Zrzeszenia w oparciu o wniosek rejestracyjny złożony przez Komisję Koordynacyjną NZS.

18.X. Zielona Góra. Powołano Komitet Organizacyjny NSZZ "Solidarność" w Kopalni Kruszywa należącej do Zielonogórskich Kopalń Surowców Mineralnych. Przewodniczącym Komitetu jest Franciszek Kozdra.

18.X. - 19.X. Bielsko Biąła

- 18.X. Powstał Komitet Organizacyjny "Solidarność" w Zakładach Przemysłu Węglanego "Welux". Liczy 72 osoby; wyłoniono też 7-osobową grupę reprezentującą Komitet na zewnątrz. Przewodniczącym jest Paweł Tomasiak.

- 19.X. powiadomiono dyrekcję o utworzeniu Komitetu.

19.X. Dolny Śląsk. Powstał Komitet NSZZ RI "Solidarność" Ziemi Milickiej. Liczy 12 osób.

Komitet oświadczył, że będzie prowadził działalność w oparciu o Statut zatwierdzony w Warszawie 12.X.81 i wyraził poparcie dla Lecha Wałęsy, jako swego reprezentanta w rozmowach przy "okrągłym stole".

19.X. Komunikat RKO NSZZ "Solidarność" - Podbeskidzie:

"W dniu dzisiejszym utworzyła się na Podbeskidiu Regionalna Komisja Organizacyjna NSZZ "S", której jawne działanie skupiać się będzie na odbudowie Związku w zakładach Regionu. Do kompetencji Komisji będzie należało także podejmowanie decyzji o podziale regionalnych funduszy związkowych i zatwierdzanie linii programowej Biuletynu "Solidarność Podbeskidzia".

W skład RKO wchodzi: Janusz Bargieł - Bielsko-Biała, Jan Frączek - Komitet Org. w FSM B.-B., Jan Gajewski - B.-B., Kazimierz Grajcarek - K.O. kopalni "Silesia" w Czechowicach-Dziedzicach, Jerzy Hilbriht - Żywiec, Andrzej Kralczyński - K.O. FSM B.-B., Henryk Malik - K.O. Lokomotywni Czechowice-Dziedzice, Ryszard Penkala - K.O. FSM B.-B., Lidia Pilch - Sucha Beskidzka, Wiesław Pyzio - Andrychów, Stanisław Sordyl - K.O. Andrychowskiej Fabryki Maszyn, Grażyna Staniszevska - B.-B., Mirosław Styczeń - B.-B., Bogdan Szozda - K.O. Zakładu Transportu FSM, Paweł Tomasiak - K.O. Zakładów Przemysłu Węglanego "Welux", Michał Wołyniec - K.O. Ośrodka Badawczo-Rozwojowego "Behamatex", Stanisław Zarzycki - Skoczów.

Niejawna RKW "Trzeci Szereg" NSZZ "S" zajmować się będzie działalnością wydawniczą na rzecz Związku, prowadzeniem finansów zgodnie z uchwałami PKP oraz redakcją biuletynu regionalnego. W razie rozdzicia przez władze jawnej struktury Związku niejawna RKW przejmie z powrotem wszelkie jej kompetencje.

Za koordynacją działań obu struktur odpowiada Grażyna Staniszevska, przewodniciciel Podbeskidzia w KKW. Prawidłowość pracy i gospodarki finansowej PKO i RKW kontroluje Regionalna Komisja Rewizyjna, w skład której wchodzi: Henryk Juszczyk - Bielsko-Biała, Renata Sanak - B.-B., Stanisław Skwierawski - B.-B."

Otrzymali: Lech Wałęsa, wojewoda

20.X. Warszawa. W Sądzie Najwyższym odbyły się dwie rozprawy odwoławcze: o 12,30 - "Solidarności" elektrowni Pątnów-Adamów w Koninie, o 13,00 - Kopalni Węgla Brunatnego "Konin". Utrzymano w mocy poprzedni wyrok /art. 60 o związkach zawodowych/ odmawiający rejestracji. Pełnomocnikiem wnioskodawców był mec. Andrzej Zalewski, który wniósł o odroczenie sprawy ze względu na to, że zainteresowani nie mogli przybyć. Wniosek oddalono.

20.X. Radomsko. Ujawnił się Międzyzakładowy Zarząd "Solidarności". Liczy 14 osób, przewodniczącym jest Józef Kowalczyk. W skład Zarządu wchodzi przewodniczący komitetów "S" zakładów pracy oraz inne osoby, które dawniej wchodziły w skład zarządu delegatury "S" Radomsko.

Toruń. Zawiązała się grupa inicjatywna Pomorskiego Towarzystwa Gospodarczego. Koordynatorem jej działań jest inż. Zbigniew Mówka, prezes spółki "Torkon". Grupa zamierza podjąć starania o rejestrację.

III. REPRESJE

29.IX. Wałbrzych. Wymówienie z pracy otrzymał górnik Marek Kamela - uczestnik strajku w sierpniu, członek Komitetu Organizacyjnego "S" kopalni "Wałbrzych". W uzasadnieniu napisano, że nie przestrzegał dyscypliny pracy.

6.X. Wrocław. Wezwania na WUSW otrzymało 8-miu rzeczników Komitetu Założycielskiego NSZZ "S" Uniwersytetu Wrocławskiego. W K.Z. do tego dnia było powyżej 500 członków.

13.X. Wrocław. 11 członków Komitetu Organizacyjnego "Pafawagu" otrzymało wezwania do prokuratury rejonowej. Dwie osoby z tej grupy /członkowie K.O.: Janina Mitros i Roman Brożek/ wezwano już drugi raz.

5.X. Choszczno. Rejonowa Komisja Poborowa odmówiła przyznania zastępczej służby wojskowej Markowi Zajacowi i Grzegorzowi Zychowi, pracownikom Zakładów Urządzeń Okrętowych BOMET w Barlinku. Powoływali się na poglądy religijne i polityczne, szczególnie zaś na piąte przykazanie. Komisja zarzuciła im "płytkość poglądów".

7.X. Sandomierz. Rejonowa Komisja Poborowa odmówiła przyznania zastępczej służby wojskowej Stanisławowi Gamoniowi, pracownikowi PKP. Na skierowany wcześniej do PKP przez Rejon Przewozów Kolejowych w Lublinie wniosek o odroczenie Gamoniowi służby wojskowej nie otrzymano odpowiedzi odmownej. 7.IX. Gamon zwrócił się do RKP z pisemną prośbą o skierowanie do służby zastępczej - Komenda odrzuciła ten wniosek, stwierdzając, że argumenty w nim zawarte /moralne, światopoglądowe, polityczne/ nie uzasadniają przyznania służby zastępczej. 10.X. Gamon odwołał się do WKP, zaznaczając, że w przypadku powołania go do ZSW nie przyjmie karty powołania.

17.X. Szczecin. Wojskowa Komisja Poborowa wydała orzeczenie w sprawie 4 osób, którym Rejonowe Komisje Poborowe odmówiły zastępczej służby wojskowej. Jedna z tych osób, Piotr Mazur, nie otrzymała zgody na pełnienie służby zastępczej. Wszyscy jako uzasadnienie wniosków o służbę zastępczą podawali względy religijne, pacyfizm i sympatię dla WiP-u. Orzeczenia Rejonowych Komisji określały je jako oparte na "nie ugruntowanych zasadach moralnych".

18.X. Olsztyn. Odbyło się posiedzenie kolegium II instancji w sprawie Arkadiusza Grzybka i Andrzeja Piłata. Podtrzymało orzeczenia: 40 tys. + 30 tys. + 1500 + 2250 zł.

17.X. Opole. Wezwania do prokuratury otrzymali członkowie K.O. z Przed-

siębiorstwa Budownictwa Przemysłowego nr 1.

Stalowa Wola

Trzech działaczy Huty - Władysław Liwak, Michał Rostek i Dionizy Garbacz otrzymało od WKU pisma następującej treści:

W oparciu o Ustawę z dnia 21 listopada 1967 roku o Powszechnym Obowiązku Obrony PRL przypominam, że Obywatel jako oficer rezerwy podlega powszechnemu obowiązkowi obrony zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 oraz obowiązkowi służby wojskowej zgodnie z art. 64 ust. 1 p. 3. Dotychczasowy stosunek obywatela polegający na umyślnym odmawianiu przyjęcia karty powołania do służby wojskowej oraz wezwań w sprawie obowiązku wojskowego świadczy o świadomym łamaniu przepisów Ustawy i naruszaniu zasad współżycia społecznego. Takie postępowanie świadczy też o utracie wymaganej wartości politycznej i moralnej do posiadania stopnia oficerskiego. Obowiązek przyjęcia kart powołania i wezwań do obowiązku wojskowego mają dorodzi zgłaszać się na wezwania w sprawie w sprawie obowiązku wojskowego lub będzie utrudniał ich przyjęcie wystąpię w stosunku do obywatela na drogę postępowania administracyjnego. W związku z powyższym proszę o osobiste zgłoszenie się do Wojskowej Komendy Uzupełnień Nisko w terminie do dnia 14.X.88. Obecność obywatela jest konieczna ze względu na wyjaśnienie przyczyn łamania praw oraz sformułowanie wniosku o pozbawienie stopnia oficerskiego zgodnie z art. 88 ust. 1 i 2 powyższej ustawy.

Foman Sudoł, Stanisław Szymański, Ryszard Kotwica, Józef Kuziora dostali wezwania na rozprawę przed Kolegium d/s wykroczeń w Stalowej Woli w związku z nieurzyjściem, po strajku w Hucie, kart powołania na ćwiczenia wojskowe, traktując je jako represje postrajkowe. W Hucie zdarzają się przypadki przesuwania pracowników do gorszej, mniej odatnej pracy: Zbigniew Gończar, Jan Wojtal i Barbara Kochoń.

14.X. Starachowice. Przed kolegium stanął Zbigniew Rafalski z Komitetu Założycielskiego "Solidarności" w FSC, obwiniony o "wzniesienie niepokojów". Wyrok: 40 tys. zł grzywny. Przewodnicząca składu kolegium Mirkowska stwierdziła, że konwencje MOP nie dotyczą Polski.

Lublin. Julianowi Dziura, członkowi K.O. w FSC w Lublinie zajęto pensję na poczet grzywny, będącej wyrokiem kolegium za udział w manifestacji rocznicy 3 Maja.

Ostrowiec Świętokrzyski

- 17.X. czterej członkowie Komitetu Założycielskiego "Solidarności" w hucie Ostrowiec: Zbigniew Walczyk, Jerzy Fortuna, Andrzej Kozioł i Lech Jez otrzymali wezwania na kolegia /na 27.X./ w charakterze obwinionych o wznowienie działalności "Solidarności". W odpowiedzi na to do Komitetu przyłączyły się kolejne cztery osoby.

- 20.X. Dwa radiowozy MO zatrzymały na ulicy Zbigniewa Woźczyka - członka Komitetu Organizacyjnego Huty Ostrowiec, któremu zabrano wszystkie dokumenty Komitetu oraz 2 egzemplarze wniosku przygotowanego do złożenia w sądzie, oświadczając mu, że składanie wniosku jest nielegalne. 21.X. w czasie rozmowy wyjaśniającej w prokuraturze, z-ca prokuratora Andrzej Biały potwierdził, że składanie wniosku jest nielegalne i stanowi kontynuowanie działalności związkowej, a zatem podlega karze. Ludwikowi Ksopieznickiemu - członkowi RKW oraz Komitetu Organizacyjnego w hucie "Ostrowiec" wyłączone telefon.

17.X. Bielsko-Biała. Kolegium II instancji Artura Kasprzykowskiego, studenta UJ. 19.VI. odbyła się u niego rewizja, w czasie której znaleziono wydawnictwa bezdebitowe. W I instancji skazano go na 25 tys. zł grzywny + 2,2 tys. zwrotu kosztów. W II instancji podtrzymano orzeczenie.

17.X. Górny Śląsk. Przed EWK "Anna" zatrzymano czterech górników rozdających ulotki: Jana Golca, Janusza Małka, Edwarda Jarka i Bolesława Olewińskiego.

X członkowie K.O. Jelczańskich Zakładów Samochodowych zostali wezwani na przesłuchania do Prokuratury

Dyrektor Zakładu Produkcji Narzędzi Jelczańskich Zakładów Samochodowych w rozmowie z członkami K.O. Stanisławem Pawlickim i Józefem Włodarczykiem zagroził im wyrzuceniem z pracy w przypadku gdy "S" przegra. Stanisławowi Pawlickiemu zagroził także, że zwolni żonę i córkę z pracy, a Józefowi Włodarczykowi, że pozbawi go mieszkania w bloku rotacyjnym. Jan Rafalski, członek K.O. i RKW został przeniesiony na inne stanowisko pracy i odizolowany od załogi.

18.X w Gdańsku przed Kolegium Rejonowym odbyło się 6 rozpraw przeciwko domniemanym uczestnikom zająć z 16.X w niedzielę. Wszyscy oskarżeni zostali zatrzymani ok. godz. 17-ej tj. w godzinie po zakończeniu demonstracji i w miejscach nie będących w bliskim sąsiedztwie terenu zająć. Nie ulega wątpliwości, że są to osoby przypadkowe. Dwie z tych osób miały przy sobie bilety do kina, a jedna szła na koncert. Rozprawy te dotyczyły następujących osób:

Krzysztof Borzechowski lat 18 - 3 tyg. aresztu i 50 tys. grzywny
Halina Pusiek, matka 7-letniego dziecka - 2 tyg. aresztu i 50 tys. grzywny
Marek Rusak lat 23 - 2 tyg. aresztu i 30 tys. grzywny
Krzysztof Truszczynski lat 25 - 1 mies. aresztu i 40 tys. grzywny.

Rozprawy przeciwko 2 chłopcom Arturowi Kazimierzakowi i Jackowi Wisniewskiemu po przeniesiono do trybu zwykłego ze względu na zeznanie świadka, funkcjonariusza ZOMO, który stwierdził, że zatrzymał ich na polecenie dowódcy w zupełnie innym miejscu.

Krzysztof Truszczynski, skazany na 1 miesiąc aresztu jest ciężko chory na nerki. Trwają starania o zwolnienie go z aresztu.

19.X. Bolesławiec. Członkowie Komitetu Organizacyjnego Fabryki Domów otrzymali wezwania do prokuratury. Odbyły się rozmowy ostrzegawcze.

19.X. Wodzisław Śląski. Odbyło się posiedzenie sądu w sprawie zwolnionych z kopalni górników. Jeden ze świadków, dyr. Jadczak, sygnatariusz gwarancji dla górników ze strony Wspólnoty Węgla Kamiennego, nie zgłosił się na rozprawę. Sąd wymierzył mu karę grzywny.

Kalisko, gmina Kościelec - rolnik Zdzisław Truszczynski, 38 lat, ojciec 5 dzieci 26.III.1988 odmówił pójścia na ćwiczenia ZOMO, za co 20.VII. kolegium ukarało go grzywną 20 tys.zł.

x x x

Dziękujemy Komitetowi Helsińskiemu i Komisji Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność" za dostarczanie nam informacji i materiałów.

SIS

SIŚ nr 6. - materiały otrzymane po zamknięciu numeru

Oświadczenie

Od dłuższego czasu trwają rozmowy na tematy techniczno-proceduralne dotyczące planowanego spotkania okrągłego stołu. Lecha Wałęsę reprezentuje w nich prof. Andrzej Stelmachowski, a jego partnerem ze strony partyjno-rządowej jest pan Józef Czyrek. Na samym ich początku ustalono, że:

1. Przy okrągłym stole spotkają się dwie liczebnie równe grupy - pierwsza składać się będzie z osób zaproszonych przez ministra Czesława Kiszczaka, a druga przez Lecha Wałęsę. Poza tym będą obecni przedstawiciele Episkopatu Polski.

2. Rozmowy okrągłego stołu rozpoczną się debatą plenarną. Następnie rozmowy będą kontynuowane w sześciu zespołach roboczych poświęconych sprawom kształtu ruchu związkowego, reformie gospodarczej, pluralizmowi społecznemu, zmianom w systemie politycznym, sprawom wsi i organizacji rolników, wreszcie sprawom górnictwa. Problematyka prawa i sądów będzie dyskutowana w zespole reform politycznych. W roboczych zespołach, tak jak i przy głównym stole, będzie obowiązywać zasada parytetu, czyli równej liczbowo reprezentacji obu stron.

3. Dyskusja koncentrować się będzie na wybranych kluczowych problemach, wypracowane na zasadzie konsensusu czyli powszechnej zgody ustalenia będą miały charakter decyzji, które zostaną w stosownym trybie wprowadzone w życie.

4. Przed rozmowami nie będą stawiane żadne warunki wstępne przez żadną ze stron.

W ostatnich dniach jesteśmy świadkami zamania tych ustaleń. Po pierwsze kwestionowana jest przez stronę rządową lista osób zapraszanych przez Lecha Wałęsę. Po drugie w sposób arbitralny, bez żadnej konsultacji, podano do wiadomości publicznej, że osoby zapraszane przez Lecha Wałęsę stanowić będą nie połowę, a jedną trzecią część składu konferencji. Wreszcie, też bez żadnej konsultacji i równie arbitralnie zredukowano ilość zespołów osobowych do trzech, eliminując tym samym sprawy górnictwa, sprawy rolników i wsi oraz problemy stowarzyszeń z toku debaty. Ta próba samowolnego, bez liczenia się ze zdaniem partnera, ograniczenia tematyki rozmów i składu osobowego dyskutujących stron stwarza jak najgorsze rokowania nie tylko co do wyniku, ale nawet co do sensowności samych rozmów. Jak oświadczył Lech Wałęsa, NSZZ "Solidarność" nie pozwoli na ingerowanie w listę swych przedstawicieli. Domagając się legalizacji związków deklaruje, tak jak to uczyniono w Porozumieniu Gdańskim, wolę przestrzegania konstytucji i ta deklaracja obejmuje wszystkich działaczy związku. Wsuwanie w tej sprawie jakichkolwiek zarzutów jest całkowicie pozbawione uzasadnienia.

Przed przeszło tygodniem strona partyjno-rządowa wystąpiła z inicjatywą spotkania ministra Czesława Kiszczaka z Lechem Wałęsą, na którym przedyskutowano sprawy techniczne i proceduralne. Lech Wałęsa uznał takie spotkanie po-przedzające debatę okrągłego stołu za niecelowe, jako że sprawy techniczne i proceduralne można w trybie roboczym załatwić na niższym szczeblu. Piętrzenie tych trudności, fakt, że do dziś - jak widać - niczego nie można uznać za ustalone, daje bardzo pesymistyczne rokowania co do przyszłości rozmów okrągłego stołu.

Warszawa, 22.X.1988

rzecznik prasowy NSZZ "Solidarność"

Janusz Onyszkiewicz

Informujemy naszych odbiorców, że w październiku 1988 powstała Wschodnioeuropejska Agencja Informacyjna. Ze strony polskiej w skład WAI wszedł cały zespół SIS: Barbara Hrybacz, Danuta Winiarska, Robert Bogdański, Robert Kozak, Tomasz Pękalski i Wojciech Maziarski. Dział zagraniczny SIS jest oparty na wiadomościach Wschodnioeuropejskiej Agencji Informacyjnej. SIS dziękuje Solidarności Polsko-Czechosłowackiej za pomoc w opracowywaniu informacji z Czechosłowacji.

Czechosłowacja

15.X. John Whitehead spotkał się z jedenastoma przedstawicielami czechosłowackich ugrupowań niezależnych: Karty 77, VONS-u, Niezależnego Stowarzyszenia Pokojowego, Inicjatywy Demokratycznej, Stowarzyszenia Przyjaciół USA, Inicjatywy Obrony Socjalnej. Ze strony czechosłowackiej byli obecni rzecznicy Karty 77 Stanislav Devaty, Miloš Hajek, Bohumir Janat oraz Tomáš Dvořák, Emanuel Mandler, Jiří Dienstbier, Jiří Hajek, Vaclav Havel, ks. Vaclav Malý, Radim Palouš. Dwugodzinna rozmowa dotyczyła przede wszystkim przestrzegania praw człowieka w CSRS, problemów ugrupowań niezależnych oraz obecnej sytuacji politycznej w Czechosłowacji. Rozmówcy z Czechosłowacji przedstawili szereg postulatów, które należałoby postawić wobec władz CSRS przed przyznaniem Czechosłowacji klauzuli najwyższego uprzywilejowania. 16.X. John Whitehead w czasie konferencji prasowej na pytanie o możliwość przyznania CSRS klauzuli najwyższego uprzywilejowania stwierdził, że nie wyklucza się takiej możliwości, o ile nastąpi w Czechosłowacji poprawa w takich dziedzinach, jak uwolnienie więźniów politycznych, wolność słowa, wolności religijne, swoboda zgromadzeń, swoboda emigracji i podróży.

14.X. w Brnie aresztowano dwóch działaczy niezależnych: 37-letniego palacza Petra Cibulka i 17-letniego robotnika Jiříego Stencla. Są oskarżeni z paragrafu o znieważanie narodu, rasy i przekonań (par. 198 KK). Cibulce grozi kara więzienia do 1 roku, Stenclovi jako nieletniemu do 6 mies. "Przestępstwo" polegało na tym, że Cibulka przekazał rzekomo Stenclovi matryce powielacza z tekstem biuletynu "Informacje o Karcie 77" nr 17. W numerze tym znajdował się list 274 obywateli do władz państwowych. W liście tym przypominano zbrodnie stalinizmu, a organy państwowe oskarżono, że bezpośrednio bądź pośrednio są winne śmierci Pavla Vonki, który zmarł w więzieniu 26.III. br. w Hradec Kralove. Dokument żąda ukarania winnych, zmiany warunków życia w więzieniach, zwolnienia więźniów politycznych. Cibulka i Stencl są oskarżeni o to, że chcieli rozpowszechnić ten tekst. 16.VI. w mieszkaniu Cibulki i jego matki przeprowadzono rewizję. Zarekwirowano ok. 150 książek. Stencl jest członkiem Niezależnego Stowarzyszenia Pokojowego i Stowarzyszenia Przyjaciół USA, w ostatnich miesiącach uczestniczył aktywnie w demonstracjach, był wielokrotnie zatrzymywany i brutalnie traktowany przez policję (patrz poprzednie numery SIS). Petr Cibulka uczestniczył w ruchu niezależnym od 12 lat, trzykrotnie siedział w więzieniu: 1970-82, 1985-86 i ponownie w 1986 r. Podlega dotychczas tzw. "nadzorowi ochronnemu". Jest sygnatariuszem Karty 77, członkiem VONS-u, Stowarzyszenia Przyjaciół USA, Sekcji Jazowej oraz Inicjatywy Obrony Socjalnej i Komitetu Solidarności z Ivanem Polanskym. Od wielu lat publicznie wydaje samizdat muzyczny i literacki.

W sprawie wspomnianego listu do władz 20.X. przeprowadzono dalsze rewizje u tych sygnatariuszy, którzy świadczili za prawdziwość podpisów: u Martina Jirouša i Jiříego Tihego. Obaj zostali zatrzymani i nie wiadomo jeszcze (20.X. wieczorem), czy są oskarżeni. Obaj są sygnatariuszami Karty 77. Jirouš jest ponadto członkiem VONS-u, Stowarzyszenia Przyjaciół USA, ugrupowania Czeskie Dzieci i Komitetu Solidarności z Ivanem Polanskym, jest jedną z czołowych postaci undergroundu artystycznego, współwydawcą pisma "Vokno". Czerokrotnie więziony, łącznie przesiadził 8 lat.

Praga i Czechosłowacja przygotowują się do obchodów 70-lecia odzyskania niepodległości 28.X. Według oświadczenia 5 inicjatyw niezależnych: Karty 77, Inicjatywy Demokratycznej, ruchu pokojowego, Stowarzyszenia Przyjaciół USA i ugrupowania "Czeskie Dzieci" demonstracja ma się rozpocząć 28.X. o godzinie 15 ~~na~~ na placu Vaclava, zakończy się natomiast o 17 na rynku Starego Miasta.

Czeskie Dzieci wydały z tej okazji osobne oświadczenie na tematy ekologiczne, m.in. w sprawie budowy zapory Gabčíkovo-Nagymaros na Dunaju (zob. też dział węgierski) oraz w sprawie budowy wyciągu na Śnieżkę. W oświadczeniu tym poruszono też inne problemy, m.in. zażądano zwolnienia Ivana Polanskyego. Natomiast Stowarzyszenie Przyjaciół USA zapowiada, że jego członkowie złożą 28.X. kwiaty na grobach Tomasa G. Masaryka, Ivana R. Stefanika oraz Edwarda Benesa.

17.X. ogłoszono w Wiedniu, że w Pradze powstała nowa niezależna inicjatywa polityczna: Ruch na rzecz Wolności Obywatelskich, którego pierwszym dokumentem jest manifest "Demokracja dla wszystkich". Manifest ten podpisało 122 obywateli CSRS. Ruch określa się w tym manifestcie jako wolne stowarzyszenie grup i inicjatyw społecznych, nie podlegające żadnemu ośrodkowi. Skupia te grupy, które uznając zasadę pluralizmu pragną angażować się w tworzenie niezależnych ośrodków opiniotwórczych, dążących do zgłoszenia niezależnych kandydatów w wyborach. W manifestcie odrzuca się zasadę kierowniczej roli partii komunistycznej, podkreśla się zasadę odwoływalności funkcjonariuszy państwowych i wysuwa szereg postulatów dotyczących praw człowieka i swobód demokratycznych, zmiany prawodawstwa, spraw ekologicznych, a także popiera się postulaty oddzielenia Kościoła od państwa, wolności związkowej i pluralizmu związkowego oraz postulat zagwarantowania praw mniejszościom narodowym. W dziedzinie ekonomii podkreśla się rolę samorządności w przedsiębiorstwach i pluralizm form własności. Postuluje się też włączenie całej gospodarki czechosłowackiej do światowego podziału pracy.

Komitet solidarności z Ivanem Polanskym informuje, że uwięziony działacz niezależny znajduje się w bardzo złym stanie zdrowia. Wcześniej przeszedł operację serca, ma nadciśnienie, zaburzenia błędnika. W związku z tym nie jest w stanie wykonywać normy roboczej w więzieniu - grozi mu więc umieszczenie w odzianiu zamkniętym o obostrzonych rygorze i zmniejszonych o połowę racjach żywnościowych.

19.X. Anna Sabatova wystosowała list otwarty do nowego ministra spraw wewnętrznych Frantiska Kincla. Poruszyła sprawę agresywnych poczynań SB wobec członków jej rodziny w Brnie. Np. jej bratu Janowi Sabacie gorżono śmiercią.

Czeskie Dzieci i Niezależne Stowarzyszenie Pokojowe zapowiadają w ulctce, że w sobotę 29.X. odbędzie się comiesięczne spotkanie dyskusyjne na placu Vaclava w Pradze. Spotkanie rozpocznie się o godzinie 15. Poprzednie spotkanie 24 września zostało brutalnie rozpedzone przez milicję. (patrz SIS nr 3.)

Niemiecka Republika Demokratyczna

Niezależna grupa Umweltbibliothek w Berlinie przesłała 13.X. list do KC partii, w którym wyraziła swą solidarność z obywatelami CSRS, którzy demonstrowali w Pradze 21.VIII.88. Autorzy listu zaprotestowali przeciwko represjom zastosowanym wobec manifestantów. W imieniu grupy list podpisali Uwe i Katherine Bastian.

Węgry

Jedną z podstawowych kwestii budzących niepokój i sprzeciw społeczeństwa węgierskiego jest budowa na Dunaju systemu zapór, który spowoduje duże zniszczenia ekologiczne (ostatnio donosiła o tej sprawie nawet polska prasa oficjalna - np. "Trybuna Ludu" z 17.X.). Na Węgrzech organizowane są liczne protesty:

12.IX. przed gmachem parlamentu w Budapeszcie demonstrowało 40 tys. osób, domagając się przeprowadzenia ogólnonarodowego referendum w sprawie projektu budowy stopni wodnych. Przed dotarciem pod budynek Parlamentu pochód przeszedł przez całe śródmieście. W manifestacji uczestniczyli przedstawiciele austriackiej partii ludowej (budowa zapór prowadzona jest z udziałem kapitału austriackiego). Demonstracja ta - podobnie jak i inne - miała charakter legalny. Jej organizatorzy zgłosili ją z wczesną właściwym władzom, zaś węgierskie władzostwo nie przewiduje konieczności uzyskania zgody na odbycie zgromadzenia.

17.IX. grupa kobiet, członkiń niezależnego ugrupowania Związek Młodzieży Demokratycznej, zorganizowała demonstrację kobiecą, protestującą przeciw budowie zapory w Nagymaros. Manifestacja odbyła się w miejscu budowy. Uczestniczyło kilkaset osób.

30.IX. z inicjatywy Związku Młodzieży Demokratycznej w trzech budapeszteńskich uczelniach odbył się dwugodzinny strajk okupacyjny. Studenci i wykładowcy opuścili budynki uczelni i udali się na brzeg Dunaju, gdzie odbył się wiec z udziałem ok. 3 tys. osób. Także i ta akcja była wyrazem protestu przeciwko budowie zapory w Nagymaros.

W lipcu powstał Komitet Nagymaros, stanowiący reprezentację 36 ugrupowań obywatelskich zajmujących się różnymi kwestiami społeczno-politycznymi. Komitet powołano do celu skoordynowania wysiłków poszczególnych grup w jednej, konkretnej sprawie: w kwestii protestu przeciw budowie zapory w Nagymaros. z 3.X. z inicjatywy Komitetu zorganizowano "żywy łańcuch" ludzi w kształcie koła biegnącego przez dwa sąsiednie mosty Budapesztu i nabrzeża Dunaju.

Działająca w USA węgierska fundacja na rzecz ochrony środowiska uznała 30 października za "światowy dzień Dunaju". Wystosowano apel do światowej opinii publicznej o przyłączenie się do protestów w sprawie niszczenia środowiska naturalnego w wyniku budowy zapór na Dunaju. Organizatorzy protestu apelują o przeprowadzenie w tym dniu manifestacji przed ambasadami WRL i składanie petycji. W Budapeszcie zapowiedziano na ten dzień wiec i przemarsz z pochodniami. Ponieważ system zapór jest wspólną inwestycją węgiersko-czechosłowacko-austriacką, w kolejną niedzielę (6.XI.) protesty mają być organizowane przed ambasadami CSRS, a 13.XI. przed ambasadami Austrii.

X I X

1-2.X. odbył się w Budapeszcie I kongres Związku Młodych Demokratów. Uchwalono statut, przeprowadzono wybory do władz związkowych.

5.X. przed budynkiem Parlamentu w Budapeszcie odbyła się manifestacja (kilkaset osób) w obronie prawa do odmowy pełnienia służby wojskowej. Domagano się wprowadzenia służby zastępczej i zwolnienia aresztowanych. Złożono w Parlamencie petycję w tej sprawie, podpisaną przez 1,5 tys. osób.

6.X. z inicjatywy Grupy Robotniczej Związku Młodych Demokratów odbyła się w centrum Budapesztu manifestacja patriotyczna, w której uczestniczyło ok. 1,5 tys. osób. 6.X. (Dzień Męczenników) przypada rocznica wykonania wyroków śmierci na przywódcach węgierskiego powstania 1848 r. (zabici 6.X.1849 r.). Manifestanci domagali się uznania dni 6.X. i 15.III. (rocznica wybuchu powstania) za oficjalne święta narodowe. W Parlamencie złożono petycję w tej sprawie. Podczas manifestacji przemawiali przedstawiciele wielu ugrupowań opozycyjnych i niezależnych. Podkreślali oni, że Dzień Męczenników poświęcony jest pamięci wszystkich poległych za Ojczyznę, także i tych z 1956 r. Mówiono o solidarności narodów Europy Środkowo-Wschodniej, o wspólnocie ofiar i męczeństwa. Po zakończeniu manifestacji w miejscu, w którym się ona odbyła, pozostała warta honorowa - aż do godziny 15.00 dnia następnego. Pozostały także kwiaty i wieniec z szarfami, które uprzątnięto dopiero po kilku dniach.

14.X. w Budapeszcie odrodził się Związek Harcerstwa, który zlikwidowano w roku 1949, włączając go do Związku Pionierów. Zebranie, w czasie którego re-aktywowano Związek, odbyło się w teatrze Jurta. Uczestniczyło ok. 300 osób, w tym wielu harcerzy sprzed 1949 r.

14.X. Grupa Robotnicza Związku Młodzieży Demokratycznej wystosowała następujący list:

Do Pana Lecha Wałęsy, przewodniczącego "Solidarności"

Grupa Robotnicza Związku Młodzieży Demokratycznej z uwagą obserwuje wydarzenia w Polsce i z satysfakcją przyjmuje fakt, że zbliża się moment ponownego uznania "Solidarności" przez rząd i partię. Pragniemy podkreślić, że podobnie jak wiele osób na całym świecie zawsze uznawaliśmy legalność "Solidarności" jako największego reprezentanta polskich robotników. Życzymy wielu sukcesów w Waszej dalszej walce.

Na 20.X. węgierskie ugrupowania niezależne zapowiedziały otwarcie wystawy pt. "Zwycięska Solidarność". Organizatorzy wystawy pragną przedstawić węgierskiej opinii publicznej materiały ukazujące wieloletnią walkę "Solidarności" o prawo do legalnego istnienia. Miejscem wystawy jest Centrum Kultury Alternatywnej, funkcjonujące w prywatnym mieszkaniu w Budapeszcie. Już wcześniej w OKA odbyły się wystawy o tematyce polskiej - np. wystawa grafiki Jacka Fedorowicza czy ekspozycja upamiętniająca pierwszą rocznicę śmierci ks. Popiełuszki. W czasie otwarcia wystawy "Zwycięska Solidarność" odczytano list Zbigniewa Janasa. Autor stwierdza m.in.: "My, którzy budowaliśmy Solidarność w roku 80 i 81, spokojni o jej dalsze losy, powinniśmy zająć się teraz solidarnością między narodami będącymi w podobnej sytuacji politycznej, w tym Solidarności Polsko-Węgierskiej. Gdy ona powstanie, wypełni się w całości posłanie naszego ruchu." Z. Janas jest członkiem i jednym z głównych aktywistów Solidarności Polsko-Czechosłowackiej.

20.X. w Budapeszcie wydano następujący dokument:

Oświadczenie

Uznając, że w walce o demokratyczne, niepodległe Węgry każdej warstwie społecznej, w tym także robotnikom przypadają swoiste zadania, my, niżej podpisani uczestnicy narady zainicjowanej przez Grupę Robotniczą Związku Młodzieży Demokratycznej zgłaszamy zamiar stworzenia niezależnej partii robotniczej. Celem partii są pokojowe przeobrażenia, oparte na reformach wyrażających wolę społeczeństwa. Nowa partia będzie aspirowała do uczestnictwa w sprawowaniu władzy i będzie dążyć do sformowania rządu obdarzonego społecznym zaufaniem, zdolnego - przy aktywnym współdziałaniu społeczeństwa - wyprowadzić kraj z kryzysu.

Uważamy, że naszym zadaniem jest przywrócenie godności robotnikowi i jego pracy, popieranie powstających wolnych związków zawodowych, uznanie prawa do spontanicznego strajku ekonomicznego, politycznego i solidarnościowego oraz popieranie wszelkich inicjatyw robotniczych.

Dlatego właśnie postanowiliśmy zorganizować w najbliższym czasie konferencję robotniczą, której celem byłoby potwierdzenie naszych zamiarów i sformułowanie podstaw programowych partii poprzez przedyskutowanie tych kwestii politycznych, gospodarczych i społecznych, które mają dla robotników znaczenie zasadnicze.

Nasza opinia może być czynnikiem decydującym.

pod dokumentem tym widnieje 17 podpisów, w tym 5 podpisów osób reprezentujących grupy robotnicze

Termin wspomnianej w oświadczeniu konferencji robotniczej wyznaczono na 26 października.

Związek Radziecki

14.X. Erewań. Na placu Teatralnym odbył się wiec zorganizowany przez komitet "Karabach". Uczestniczyło ponad 250 tys. osób. Wystąpili także mówcy reprezentujący Estoński Front Narodowy i litewski ruch na rzecz przebudowy. Mówili o swojej solidarności z narodem ormiańskim.

Stepanakert. Od poniedziałku 10.X część przedsiębiorstw przerwała strajk. W piątek 14.X pracowała większość zakładów. Skrócono okres godziny policyjnej - zakaz wychodzenia na ulicę obowiązuje teraz w godzinach 0.00 - 5.00.

Kijów. Od 10.X. studenci niektórych kierunków na Uniwersytecie Kijowskim bojkotują studium wojskowe. W akcji tej uczestniczą wszyscy studenci objęci szkoleniem wojskowym na wydziałach fizyki, geologii, ekonomii i radiofizyki oraz część studentów z historii i geografii. Przed studium wojskowym wystawiono plakaty. Uczestnicy bojkotu domagają się, by 1. szkolenie wojskowe było dobrowolne, 2. by studentom przysługiwało odroczenie terminu odbycia służby wojskowej, 3. by nie powoływać do wojska w charakterze oficerów tych absolwentów wyższych uczelni, którzy wcześniej już służyli w armii.

Kowno. 9.X. przy akompaniamencie dzwonów wciągnięto litewską flagę narodową na wieżę muzeum historycznego. Ceremonia wciągnięcia flagi zgromadziła ponad 50 tys. ludzi. Przemawiali przedstawiciele litewskiego ruchu na rzecz przebudowy. Z taśmy magnetofonowej odtworzono przemówienie ostatniego ministra spraw zagranicznych niepodległej Litwy. Minutą ciszy zgromadzeni uczcili pamięć poległych za wolność Litwy.

Litewski ruch na rzecz przebudowy zorganizował w Kraipędzie (8.X.) i w Kownie (10.X.) wiecje, w czasie których protestowano przeciwko rozpędzeniu demonstracji w Wilnie 28-29 września. W wiecu w Kownie uczestniczyło ok. 30 tys. osób. Na jednym z licznych transparentów widniały słowa wypowiedziane niegdyś przez Suszkowa: "Litwa będzie, ale bez Litwinów".

12 październikowi środki masowego przekazu poinformowały, że w wyniku 11 złożonych skarg prokuratura wszczęła postępowanie przeciwko osobom odpowiedzialnym za brutalną akcję milicji 28 i 29.II.

Tbilisi. 8.X. obrońcy praw człowieka, studenci i przedstawiciele mieszkańców Rejonu marmuńskiego (należącego do Azerbejdżanu, a zamieszkałego w znacznej części przez Gruzinów) zebrał się na wiecu w parku kirowskim. Grupa ok. 800 osób przemarszerowała następnie na hipodrom, który jest miejscem wyznaczonym do przeprowadzania demonstracji. Manifestanci nieśli transparenty: "Każdy żyje demokratyczna Gruzja", "Solidarność ze Związkiem Demokratycznym", "Powinniśmy należeć sami do siebie". Niesiono także flagi narodowe Gruzji. Na torze wysłuchów konych zebrało się w sumie ok. 3 tys. ludzi. Protestowano przeciw represjom, jakie stosują azerbejdżańskie władze wobec gruzińskiej społeczności rejonu marmuńskiego. Wiec trwał ok. 5 godzin. Władze nie wydały nań zgody i następnego dnia siedem osób ukarano grzywnami.

12.X. Tbilisi. Pobito metalowym przedmiotem członka gruzińskiej grupy helsińskiej Teimuraza Koridze. "Niezłami sprawcy" zaatakowali Koridze przed wejściem do jego domu. Koridze aktywnie uczestniczył w wiecach 21, 22, 26 września i 8 października. W swoich wystąpieniach zarzucał kierownictwu Gruzji nierespektowanie narodowych interesów Gruzji. Był jednym z ukaranych grzywnami po manifestacji 8.X. W wyniku pobicia odwieziono go w ciężkim stanie do szpitala.

Leningrad. 9.X. W sadzie michajkowskim odbył się za zezwoleniem władz mityng poświęcony tematyce związków zawodowych. Uczestniczyli w nim członkowie "Klubu demokratycznych związków zawodowych", Związku Demokratycznego i Związku Socjaldemokratycznego. Leonid Guslew opowiadał o 12-godzinnym strajku ostrzegawczym, jaki przeprowadzili niektórzy pracownicy elektrociepłowni w rejonie wyborgskim. Organizatorzy zgromadzenia poinformowali o założeniu funduszu strajkowego. Osoby przemawiające wskazywały, że oficjalne związki zawodowe nie bronią interesów pracowniczych. Mówiono o zakładaniu nowych związków. Podjęto uchwałę popierającą NSZZ "Solidarność". W zgromadzeniu uczestniczyło ok. 350 osób.

7.X. Ryga. W godzinach 15-22 odbył się wiec patriotyczny, w którym uczestniczyło ok. 150 tys. ludzi. Przemawiali przedstawiciele Łotewskiego Frontu Narodowego, pierwszy sekretarz - KO KP Łotwy oraz przewodniczący Rady Najwyższej Łotwy. W czasie wiecu odbył się także koncert. W jego programie znalazł się zrehabilitowany niedawno narodowy hymn Łotwy.

7.X. Jakucka Autonomiczna Rep. Radz. Wieś Namcw. Zesłaniec polityczny Wazif Mejjanow wyszedł na ulicę z plakatem, na którym wypisał żądanie respektowania jego prawa do pracy zgodnej z wykształceniem.

Aresztowano go 25.I.1980 r. i skazano na 7 lat więzienia i 2 lata zsyłki za demonstrację w obronie Sacharowa, zredagowanie wydanej w samizdacie książki "Na polach sowieckich gazet", kolportowanie samizdatu. Za protest przeciwko warunkom życia w więzieniu w 1982 r. skazano go na dodatkowe 6 miesięcy więzienia. Jego wyrok kończy się w lipcu 1989 r.

9.X. Swierdżowsk. Na skwerze Historycznym zatrzymano 17 osób - członków grupy "Mit yng-87" i Związku Demokratycznego. 12 osób zwolniono po 4 godzinach, 5 poddano rewizji i przetrzymano w celi przez dobę bez jedzenia i picia. Złożyli protest w prokuraturze ZSRR. 11.X. odbyły się rozprawy 12 spośród zatrzymanych - wszystkich uniwinniono.

7.X. Kiszyniów. Lekarz Anatol Besliu na początku października zbierał w parku Puszkina podpisy pod petycją domagającą się nadania językowi mołdawskiemu rangi języka państwowego, a także zastąpienia cyrylicy alfabetem łacińskim.

7.X. obwiniono go o "złośliwą niesubordynację" i wymierzono mu grzywnę w wysokości 10 rubli. Złożył odwołanie, którego nie przyjęto, w związku z czym podjął głodówkę. 11.X. jego odwołanie zostało przyjęte i Besliu przerwał strajk głodowy.

11.X. Krasnojarsk. Grupa "afganców" (kombatantów wojny w Afganistanie) pobiła członków opozycji: Jewgienija Gonczarowa i Juriija Matwiejewa (członkowie Związku Demokratycznego) oraz Władimira Birgera (członka grupy "Memoriał").

14.X. Wilno. Wileńskie "Wieczernyje Nowosti" opublikowały wywiad z prokuratorem republiki Sabutisem. Powiedział on, że specjalna komisja Prezydium Rady Najwyższej ZSRR rozpatrzyła kwestię skrócenia zsyłki litewskich więźniów politycznych: Gajauskasa, Tamkeviciusa, Petkusa i Esmantasa. Podjęto decyzję pozytywną i uwięzionych uwolniono. Zdecydowano także o uwolnieniu Ionasa Pakuckasa.

Balis Gajauskas, ur. w 1926, skazany w 1977 na 10 lat pozbawienia wolności w łagrze i 5 lat zsyłki za "ASA" (antysowiecka agitacja i propaganda).

Sigitas Tamkevicius, ur. w 1938, skazany w 1983 na 6 lat łagru i 4 lata zsyłki za "ASA". Wyrok skrócono w wyniku amnestii.

Viktoras Petkus, ur. w 1929, skazany w 1977 na 10 lat łagru i 5 lat zsyłki za "ASA".

Gintautas Esmantas, ur. w 1928, skazany w 1980 r. na 6 lat łagru i 5 lat zsyłki za "ASA".

Jonas Pakuckas, ur. w 1938 r., skazany w 1981 na 12 lat łagru za "zdradę Ojczyzny" (próba przejścia przez granicę radziecko-fińską). Wyrok skrócono w wyniku amnestii.

"ROLA KATOLICKA".

Dwumilionowa diecezja przemyska pozbawiona jest własnego legalnego czasopisma. Wszelkie starania kurii od lat nie przynoszą żadnych rezultatów. Jest to niewątpliwie zemsta władz na biskupie Ignacym Tokarczuku, który jest dobrze znany jako antykomunista. Biskup Tokarczuk podjął decyzję o wydawaniu "Roli Katolickiej" poza zasięgiem cenzury. Pismo ma jednak mały nakład i rozchodzi się w stosunkowo wąskich kręgach. Wierni z diecezji przemyskiej zbierają podpisy pod petycjami żądającymi legalizacji "Roli Katolickiej". Jediną odpowiedzią władz jest zdejmowanie przez cenzurę treści tych petycji z lamów legalnej prasy katolickiej.

/SIS-NAI/

Z OBYCZAJÓW RZĄDOWYCH W PRL

Od kilku lat w rządzie PRL zasiada jeden minister-optimista. To minister kultury i sztuki, prof. Aleksander Krawczuk. Im gorzej dzieje się w kulturze, im więcej braków, im bardziej w stanie rozpadu są instytucje kulturalne i cała tzw. infrastruktura, im wreszcie ostrzejsze głosy w środowiskach twórczych, tym minister leje więcej optymistycznej piany, zadowolenia, gładkich siówek. Aż tu wreszcie, przy okazji wymiany gabinetu ministrów, porwała się na nadzwyczajne posiedzenie fasadowa Narodowa Rada Kultury i ustami również wielkiego dotychczas apologety reżimu, prof. Jerzego Adamskiego /skądinąd przewodniczący partyjnego zespołu ludzi teatru/, ogłosiła stan klęski w kulturze. Przez siedem lat było znakomicie, nagle, w ciągu dwóch tygodni, zmiana radykalna, i już jest źle. Przypomnianu nawet, i to w tonie jakby przychylnym, wyklinany dotychczas konsekwentnie Kongres Kultury Polskiej z roku 1981, przerwany wprowadzeniem stanu wojennego. Czy coś wynikło z tego nowego krytycyzmu? Minister-optimista pozostał w nowym gabinecie, choć - zdaje się - o jeden ton obniżył swój zadowolony głos. Innych zmian także nie zauważono.

/SIS-NAI/

POSŁOWIE NA WAGARACH

Z lektury "Diariuszy Sejmowych" wynika, że na plenarnych posiedzeniach Sejmu stale brakuje 100-150 posłów. I tak np. podczas wrześniowego rozpatrywania dymisji rządu, czyli sprawie o zasadniczym znaczeniu państwowym, brało udział tylko 377 posłów na 460. Brakowało więc aż 18% parlamentarzystów. Czyżby węgry? A może pustawę ławy oznaczają przedterminowe utworzenie, gdzieś na boku, drugiej izby? /SIS-NAI/

MAKSYMALNY MINIMALIZM

Komitet Ochrony Środowiska PRON-u orzekł, że w przypadku maksymalnego poziomu rozwoju gospodarki do 2010 r. być może wystarczy środków na realizację minimalnego wariantu ochrony środowiska. Minimalny wariant zakłada pokrycie 60% potrzeb inwestycyjnych, ale potencjał wykonawczy będzie w stanie zrealizować zaledwie 30% zadań. Strach pomyśleć, co nas czeka, jeśli zrealizuje się maksymalny wariant upadku gospodarczego.

/SIS-NAI/

JAKIE MŁODZIEŻY CHOWANIE...

36,5% młodzieży uczącej się - jak wykazują badania statystyczne - twierdzi, że nigdy nie byli dumni z bycia Polakami, bądź nie potrafili określić sytuacji, w której odczuwaliby dumę z tego faktu. Prawie 50% młodzieży nie posiada wzoru patrioty dzisiejszych czasów. 11% jest zdecydowane poświęcić życie dla zagrożonej ojczyzny, a w wypadku niebezpieczeństwa agresji na Polskę dużą część młodzieży chciałaby...

wyjechać z kraju. /SIS-NAI/

Z KIM W XXI WIEK

Niezbyt wielu chętnych do studiowania na politechnice - pisze "Prze-
gląd Techniczny". Na ceniony nawet zagranicą Wydział Mechaniczny Energe-
tyki i Lotnictwa zgłosiło się tylu kandydatów, ile było miejsc. Połowa
oblała, a więc wypełniono zaledwie połowę miejsc. Podobnie elektronika,
gdzie wręcz wyłoniono grupę kandydatów, którzy nie zdali egzaminu, ale
rokuja pewne nadzieje i po przejściu specjalnego kursu mają zostać przy-
jęci od połowy roku. Zainteresowanie studiami na politechnice dobrze chy-
ba oddaje nastrój braku wiary w rozwój cywilizacyjny kraju. /SIS-NAI/

SOLIDARNOŚĆ

Jury nagród Fundacji im. Jana Pawła II w Rzymie postanowiło przeznaczyć
cały tegoroczny fundusz nagród na pomoc dla polskich robotników represjo-
nowanych za udział w sierpniowych strajkach. Pomoc zostanie rozprawdzona
przez kościelną służbę charytatywną w Polsce. /SIS-NAI/

CIEŻKA ZAPASĆ W POGOTOWIU

Coraz dłużej trzeba czekać na przyjazd karetki pogotowia. Wiąże się
to m.in. z brakiem samochodów. "Nysy" nie sprawdzają się jako karetki,
trzęsą się i wywracają przy szybkiej jeździe, produkcja "Fiatów"-karetek
kończy się, a "Polonez" nie może służyć jako karetka reanimacyjna. W ub.
roku zresztą nawet tych nienajlepszych karetek dostarczono o 400 sztuk
mniej niż było zaplanowane. Brakuje także lekarzy chętnych do pracy w
pogotowiu. W ub. roku na etatach pracowało w całym kraju zaledwie 461 le-
karzy, co stanowi 8% zatrudnienia. Ogromna reszta to lekarze zatrudnie-
ni na tzw. godzinach. Trzon zatrudnionych to zresztą stażyści i felcze-
rzy. /SIS-NAI/

BEZ KOMENTARZA

Co roku umiera w Polsce 13 tys. noworodków. 10% wymaga intensywnej
opieki, 2-3% intensywnej terapii. W 75% przypadków przyczyną kłopotów
jest niewydolność oddechowa. Ratunkiem przed śmiercią lub kalectwem jest
w takich przypadkach użycie respiratorów. W Polsce powinno być 300-400
respiratorów. Tymczasem w ciągu ostatnich 10 lat zakupiono 30 !/!. Star-
sze właściwie nie nadają się już do użytku. Podobnie rzeczy się mają,
jeśli chodzi o inkubatory - zapotrzebowanie pokryte jest w 30%. /SIS-NAI/

TYLKO DLA KOSMONAUTÓW...

Na osiedlu Kosmonautów we Wrocławiu koszt 1 m² powierzchni użytkowej
nowowubudowanego mieszkania przekracza 135 tys. zł. Przy takim koszcie
i obowiązującym obecnie systemie kredytowania budownictwa rata kredytu
wraz z opłatami czynszowymi za mieszkanie M-4 przekroczy 40 tys. zł. mie-
sięcznie, czyli zbliży się do wysokości przeciętnej pensji. /SIS-NAI/

... I DLA GANGSTERÓW

Przy ul. Czerniakowskiej w Warszawie wybudowane zostaną dwa domy miesz-
czące 300 mieszkań od 81 do 127 m² z klimatyzacją, wyposażoną kuchnią,
siecią telefoniczną, elektronicznym systemem bezpieczeństwa i garażami.
Cena mieszkania - 600 dolarów za metr kwadratowy, czyli ok. 50-80 tys.
dolarów za mieszkanie. Zupełnie jak w Nowym Jorku. /SIS-NAI/

DROŻYZNA

To, co się dzieje z cenami usług rzemieślniczych zdumiewa nawet...
samyh rzemieślników /nie usługowców/. I, trudno im się dziwić, skoro
np. w woj. katowickim cena przyklejenia damskich żelówek i fleków z po-
ligumu wzrosła w 1987 r. o ponad 200%. Ceny mycia, modelowania i ucze-
sania włosów /bez strzyżenia/ wzrosły w woj. stołecznym o 170%. Za wy-

mianę programatora w pralce automatycznej trzeba było zapłacić w I kwartale br. /w woj. warszawskim/ o 161% więcej niż w zeszłym roku. /SIS-NAI/
KRAINA MLEKIEM PŁYNĄCA ?

Wg danych Oddz. Woj. Banku Gospodarki Żywnościowej w Łomży - przychody rolników w ostatnim roku wzrosły o 22%, w tym dochody tylko o 13%, a wydatki na pokrycie kosztów produkcji o 23%. Poza tym składki ubezpieczeniowe rolników wzrosły o 50%. Sytuacja ta powoduje rezygnację z najmniej opłacalnych i najbardziej pracochłonnych dziedzin produkcji rolniczej, zwiastując z hodowli bydła mlecznego. Proces ten widać już dziś. Na posiedzeniu Komisji Samorządu NK ZSL podano, że w latach 1979-87 pogłowie krów zmniejszyło się o ok. 1,1 mln sztuk, osiągając w ub. roku poziom 4,9 mln sztuk. W konsekwencji oznacza to, że na głowę 1 mieszkańca przypada dziś o 67 l mleka mniej, niż 9 lat temu - czyli 400 l. /SIS-NAI/

ZABAWA W CIEPŁO-ZIMNO

Górnikom do wykonania wrześniowego planu wydobywania węgla kamiennego zabrakło 52.956 ton. Również wyniki dziewięciu miesięcy są gorsze o 3735 ton. Jednocześnie przekroczone plan eksportu - wysłano 2.789.900 ton węgla, tj. o 197.900 ton więcej. Kto zgodnie: komu będzie zimą ciepło, a komu zimno? /SIS-NAI/

BUBLE NA EKSPORT

W 1987 r. odbiorcy zagraniczni zgłosili ok. 10,6 tys. reklamacji z powodu złej jakości wyeksportowanych z Polski towarów, na łączną sumę 18,3 mld zł. Polscy dostawcy uznali reklamacje na towary o łącznej wartości 5,6 mld zł. Stanowi to prawie 2,5-krotny wzrost wartości uznanych reklamacji w porównaniu z rokiem 1986. /SIS-NAI/

NOWOCZESNOŚĆ W DOMU....

11 tys. budynków, którymi dysponują władze komunalne w woj. stołecznym, ma przeciętnie 50 lat, w 2,1 tys. z nich nie ma instalacji wodociągowej, a w prawie 1,7 tys. brakuje kanalizacji. /SIS-NAI/

... W ZAGRODZIE...

W woj. łomżyńskim na ok. 50 tys. gospodarstw tylko 9,3 tys. korzysta z wodociągów /18,6%/. Badania wykazały, że woda w ok. 80% studni chiopskich nie nadaje się do picia z powodu nadmiernych zanieczyszczeń bakteriologicznych i chemicznych. /SIS-NAI/

... I W KNAJPIE

W PRL przypada 29 miejsc w restauracjach i barach na 1000 mieszkańców. Dla porównania - w Czechosłowacji ponad 100, w NRD prawie 100, a na Węgrzech ponad 90. Ilość miejsc obniża się - roku 1989 mieliśmy ich jeszcze 35 na 1000 mieszkańców. Plany - mało zresztą realne - przewidują ok. 40 miejsc w roku 2000. Bardzo źle wygląda sytuacja na zapleczu - pisze "Słowo Powszechne" w swym raporcie o stanie gastronomii. Tylko 20% restauracji w Polsce wyposażonych jest w roboty wieloczynnościowe, a 16% w agregaty chłodnicze. Szansą dla gastronomii mieli być agenci. Ale obowiązujący system podatkowy, nieustanne kontrole, kłopoty zaopatrzeniowe zniechęcają. /SIS-NAI/

24 300

druk **AMM** WYDAWNICTWO
TRABOWE